

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av djurskyddslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att djurskyddslagen ändras så att djurparker åläggs en skyldighet att bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden. Enligt förslaget skall djurparkerna informera allmänheten om de djurarter som förevisas och deras naturliga livsförhållanden. Därutöver skall djurparkerna delta i en uppgift i anknytning till att skydda och bevara djurarterna. Förslaget bottnar i rådets direktiv om hållande av vilda djur i djurparker, som skall genomföras med den föreslagna lagändringen. Samtidigt skall bestämmelserna om djurparker, djurutställningar och cirkusar göras klarare. Verksamheten kräver, såsom fallet är nu, tillstånd av länsstyrelsen. Emellertid skall bestämmelserna om att söka och bevilja

tillstånd och förutsättningarna för att återkalla tillstånd preciseras.

Enligt lagförslaget skall produktionsenheter som producerar hönsägg som släpps ut på marknaden som livsmedel registreras i ett hönsgårdregister, som upprätthålls av jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral.

Förslaget innehåller bestämmelser om de uppgifter som skall anmälas till registret och som skall införas i det. Enligt förslaget skall registreringen ske när de begärda uppgifterna har anmälts till registermyndigheten. Förslaget bottnar i rådets och kommissionens direktiv om registrering av anläggningar som håller värphöns.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft den 31 mars 2003.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1. Nuläge.....	3
1.1. Lagstiftning och praxis	3
1.2. Europeiska gemenskapens regelverk	4
1.2.1. Rådets direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i djurparker	4
1.2.2. Kommissionens direktiv 2002/4/EG om registrering av anläggningar som håller värphöns och som omfattas av rådets direktiv 1999/74/EG	5
1.2.3. Ändring av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.....	6
1.3. Bedömning av nuläget.....	6
2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	8
3. Propositionens verkningar	9
4. Beredningen av propositionen.....	9
5. Övrigt	10
DETALJMOTIVERING	11
1. Lagförslag	11
2. Närmare bestämmelser.....	20
3. Ikraftträdande	21
4. Lagstiftningsordning.....	21
LAGFÖRSLAG.....	23
om ändring av djurskyddslagen.....	23
BILAGA	27
PARALLELLTEXTER.....	27
om ändring av djurskyddslagen.....	27

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Gällande djurskyddslag (247/1996) trädde i kraft den 1 juli 1996. Lagen innehåller centrala och grundläggande bestämmelser om att hålla, sköta och behandla djur i anknytning till djurens välbefinnande. Djurskyddslagen är en allmän lag som gäller all djurhållning och alla djur. Det centrala syftet med lagen är att skydda djuren från lidande, smärta och plåga så väl som möjligt. Syftet med lagen är också att främja djurens välbefinnande och god behandling av djur.

I samband med djurhållning förekommer aktiviteter som har ansetts vara sådana till sin art, att de bör vara föremål för särskild övervakning p.g.a. att det i samband med dem lätt uppstår missförhållanden med hänsyn till djurskyddet. Särskilt har verksamhet som innefattar att djur förevisas för allmänheten mot avgift i djurskyddslagen ansetts vara en verksamhet som bör övervakas. För att förebygga missförhållanden i fråga om djurskyddet så effektivt som möjligt, kräver dessa verksamheter tillstånd enligt lag. Avsikten med tillståndsförfarandet är att redan på förhand säkerställa att verksamheten är godtagbar från djurskyddssynpunkt. Enligt djurskyddslagen kräver bl.a. cirkusar, permanenta och ambulerande djurutställningar och djurparker tillstånd av länsstyrelsen. När tillstånd ansöks, klarläggs vilka förutsättningar för djurens välbefinnande som föreligger till den del som gäller djurens utrymmen och ordnandet av djurens skötsel. Ett tillstånd skall beviljas om verksamheten motsvarar de krav på djurens välbefinnande som ställs i lagen. Också vid transport av djur föreligger risk för att djurens välbefinnande äventyras under transporten. Under transporten måste djuren utstå växlande förhållanden, själva transporten och en närmiljö som är svårare än vanligt att reglera. Detta gäller djurtransporter i allmänhet, men särskilt cirkusar och ambulerande djurutställningar, i samband med vilka djuren transporteras runt

landet och uppehåll görs där en cirkus- eller djurföreställning ordnas. Även transport av djur i syfte att förvärva inkomster är en verksamhet som enligt djurskyddslagen kräver länsstyrelsens tillstånd.

Djurskyddslagen är till stor del en ramlag. Lagen omfattar alla djur och syftar till att trygga djurens välbefinnande. Den innehåller i detta syfte grundläggande bestämmelser om att hålla, sköta och behandla djur. I 4 § djurskyddslagen bestäms om förvaringsutrymmen för djur. Ett förvaringsutrymme för djur skall vara tillräckligt rymligt, skyddande, ljust, rent och tryggt samt även i övrigt ändamålsenligt med hänsyn till djurartens behov. Det är förbjudet att hålla djur på ett sätt som åsamkar onödigt lidande. I 5 § djurskyddslagen finns en bestämmelse om skötsel av djur. Djur som tagits om hand får inte lämnas utan skötsel eller överges. Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel. Djur som insjuknat skall få ändamålsenlig vård. Djurens välbefinnande och miljö skall kontrolleras tillräckligt ofta. I 6 § djurskyddslagen finns bestämmelser om behandling av djur. Det är förbjudet att överanstränga djur, att hålla dem i oskäligt sträng tukt, att dressera dem oskäligt strängt och att behandla dem alltför hårdhänt. Det är förbjudet att binda eller tjudra djur på ett sätt som åsamkar onödigt lidande. Djuren skall ges möjlighet att vila ordentligt och att röra sig.

Djur hålls i många olika syften och olika djurarter har olika behov. Behoven kan vara mycket detaljerade och beror på djurarten och sättet att hålla djuret. Därför innehåller 4—6 § djurskyddslagen bemyndiganden enligt vilka det är möjligt att utfärda närmare bestämmelser om de omständigheter som paragraferna reglerar genom förordning (av statsrådet). Paragraferna innehåller därtill bemyndiganden enligt vilka det även är möjligt att genom förordning bestämma att jord- och skogsbruksministeriet kan utfärda närmare bestämmelser i dessa frågor. Med djurskyddsförordningen (396/1996) har närmare bestämmelser utfärdats för alla djurs vidkommande om förvaringsutrymmen, dess

konstruktioner, förhållandena där och kraven på att hålla utrymmena rena och i skick. Vidare finns bestämmelser om den vård djuren behöver samt behandlingen och hanteringen av djuren. Djurskyddsförordningen innehåller också ett bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att ge närmare föreskrifter i dessa frågor. Jord- och skogsbruksministeriet har genom beslut och förordningar preciserat ovan nämnda krav i fråga om flera olika djurarter. De författningar som jord- och skogsbruksministeriet utfärdat gäller i huvudsak produktionsdjur och de bottnar till stor del i Europeiska gemenskapens regelverk och Europarådets konventioner om djurskydd. Ett omfattande bemyndigande att utfärda förordningar är nödvändigt bl.a. för att gemenskapens regelverk och Europarådets konventioner ofta förutsätter en rätt teknisk och detaljerad reglering av frågor i samband med djurens välbefinnande. Det kan gälla utrymmeskraven för olika djurarter, utfodring av djur och den övriga skötsel de behöver.

20 § djurskyddslagen handlar om cirkusar, djurparker och djurutställningar. Jord- och skogsbruksministeriet kan enligt 20 § bestämma vilka djurarter som får användas på cirkus och vid andra jämförbara föreställningar där djuren visar färdigheter som de har blivit lärda och vilka djurarter som får förevisas i djurparker eller vid permanenta eller ambulerande djurutställningar. Jord- och skogsbruksministeriet har gett ett beslut om användning av djur på cirkus och vid andra därmed jämförbara föreställningar (22/VLA/1996) den 2 augusti 1996. Någon motsvarande författning har inte getts för djurparker och djurutställningar.

Länsstyrelsen är tillståndsmyndighet i dessa ärenden. I samband med tillståndsprövningen försäkras sig länsstyrelsen om att förvaringsutrymmena för djuren är lämpliga och att förutsättningar för en korrekt skötsel av djuren föreligger. Ett tillstånd beviljas om verksamheten motsvarar de krav som ställs i djurskyddslagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs med hänsyn

till djurskyddet. Ett tillstånd kan återkallas om tillståndsvillkoren inte iakttas eller verksamheten inte längre motsvarar de krav som ställts för att bevilja tillståndet.

Ungefär sjuttio anläggningar är för närvarande verksamma i Finland med stöd av tillstånd att hålla djurpark eller permanent djurutställning. Det finns fyra inhemska cirkusar och ett par ambulerande djurutställningar. Närmare bestämmelser om kraven på att bedriva verksamheterna har inte getts genom någon ministerieförordning. Tillståndsprövningen baserar sig därför på de allmänna kraven på djurhållning i djurskyddslagen och djurskyddsförordningen.

30 § djurskyddslagen gäller tillstånd att transportera djur och register över djurtransportörer. Bestämmelsen bottnar i rådets direktiv 91/628/EEG om skydd av djur vid transport som förutsätter, att varje fysisk och juridisk person som transporterar djur i förvärvssyfte skall vara registrerad. Direktivet innehåller också bestämmelser om djurtransport i allmänhet, övervakningen av transporterna samt behandlingen och hanteringen av djuren under lastning och avlastning. Mer ingående bestämmelser om transport av djur finns i förordningen om transport av djur (491/1996) samt jord- och skogsbruksministeriets beslut om krav på skydd av djur vid transport (27/VLA/1996). 30 § 1 mom. djurskyddsförordningen föreskriver i enlighet med direktivet, att en djurtransportör som är etablerad i en stat utanför Europeiska gemenskapen, skall lämna en skriftlig förbindelse om att stadgandena och bestämmelserna om djurskydd iakttas vid djurtransporterna. I praktiken har djurtransporter som kräver en förbindelse av detta slag skett till Finland från Norge och Ryssland i någon mån.

1.2. Europeiska gemenskapens regelverk

1.2.1. Rådets direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i djurparker

1999 gav rådet direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i djurparker (nedan djurparksdirektivet). Direktivet trädde i kraft i april 1999 och medlemsstaterna har varit

skyldiga att sätta i kraft de författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 9 april 2002.

Målet med djurparksdirektivet är att skydda vilda djurarter och bevara den biologiska mångfalden. Medlet för att nå detta mål är att ta i bruk ett tillstånds- och tillsynsförfarande för djurparker. Med djurpark avser direktivet alla permanenta anläggningar där levande djur som tillhör vilda arter hålls för att förevisas för allmänheten under minst sju dagar per år. Med djurpark avses dock inte cirkusar, djuraffärer och anläggningar som medlemsstaterna undantar från kraven i direktivet eftersom de inte förevisar ett betydande antal djur eller arter för allmänheten och undantaget inte äventyrar målen med direktivet.

Enligt direktivet skall djurparkerna bidra till att bevara den biologiska mångfalden genom att ge allmänheten kunskaper om de arter som förevisas om deras naturliga livsförhållanden. Djurparkerna skall dessutom delta i en valbar uppgift som främjar arternas bevarande: forskning som leder till att arternas bevarande främjas, utbildning som ger relevanta kunskaper om arternas bevarande, informationsutbyte i fråga om arternas bevarande eller uppfödning av djurarter i fångenskap samt återinplantering och återinförande av dem till ett liv i vilt tillstånd.

I direktivet krävs att djurhållningen i djurparkerna sker under förhållanden, som så väl som möjligt är ägnade att uppfylla de enskilda arternas biologiska behov och behov av bevarande. Detta mål kan genomföras genom att erbjuda djuren stängsel som är utrustade för arten i fråga och skötsel av hög kvalitet på basis av ett program som omsorgsfullt har utarbetats för preventiv och kurativ veterinärvård samt näringstillförsel. Djurparkerna skall förhindra att djuren rymmer, så att eventuella ekologiska hot mot inhemska arter undviks och de skall förhindra att skadegörare och ohyra tar sig in utifrån. Djurparkerna skall också föra en uppdaterad förteckning över parkernas djurbestånd.

För att ställa ovan nämnda krav och övervaka att de genomförs, skall tillstånd krävas för att hålla djurparker. Dessutom skall

myndigheterna utföra inspektioner för övervakning att tillståndsvillkoren iakttas. Djurparkerna skall ha tillstånd för sin verksamhet inom fyra år från det att direktivet trätt i kraft. Om det är fråga om en ny djurpark skall den ha tillstånd innan den öppnas för allmänheten. Ett tillståndssystem är emellertid inte nödvändigt om medlemsstaten kan visa att målet med direktivet nås och direktivets krav på djurparker uppfylls och upprätthålls fortlöpande med hjälp av ett system för reglering och registrering. Ett sådant system kräver att direktivets krav på att djurparkerna regelbundet inspekteras och i förekommande fall stängs, uppfylls.

Innan ett avgörande om tillstånd för djurpark fattas, skall myndigheten inspektera djurparken och därutöver övervaka den genom regelbundet utförda inspektioner. Om tillståndsvillkoren åsidosätts skall myndigheten stänga djurparken eller en del av den. Djurparkerna skall iaktta de föreskrifter myndigheterna ger för att tillståndsvillkoren skall uppfyllas.

Om djurparken eller en del av den stängs skall myndigheten se till att djuren får en lämplig skötsel. Medlemsstaterna skall utse de behöriga myndigheter som avses i direktivet. Medlemsstaterna skall också fastställa påföljder för överträdelser av de bestämmelser som antas i enlighet med direktivet. Påföljderna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

1.2.2. Kommissionens direktiv 2002/4/EG om registrering av anläggningar som håller värphöns och som omfattas av rådets direktiv 1999/74/EG

Rådet gav 1999 direktiv 1999/74/EG om att fastställa miniminormer för skyddet av värphöns. Direktivet har genomförts till de delar som avser hönsens välbefinnande genom djurskyddsförordningen (396/1996, ändrad 425/2000) och jord- och skogsbruksministeriets förordning om djurskyddskrav vid hönshållning (10/VLA/2000). Direktivet innehåller dessutom i artikel 7 en skyldighet för medlemsstaterna att registrera alla produktionsenheter som omfattas av

direktivet och tilldela dem särskiljande nummer, med hjälp av vilka hönsägg som släpps ut på marknaden som livsmedel kan spåras. Direktivet tillämpas inte på produktionsenheter med färre än 350 värphöns eller med avelvärphöns. I Finland har kraven på hönsens välbefinnande dock utsträckts att omfatta alla höns, oberoende av enhetens storlek.

Kommissionens direktiv 2002/4/EG om registrering av anläggningar som håller värphöns och som omfattas av rådets direktiv 1999/74/EG (nedan: direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns) innehåller närmare bestämmelser om vad som avses med den registrering som krävs. Medlemsstaterna skall enligt direktivet inrätta ett system för registrering av alla produktionsanläggningar som omfattas av direktivet och tilldela dem särskiljande nummer i enlighet med en bilaga till direktivet. Samtliga produktionsenheter skall vara registrerade före utgången av maj 2003. Från denna tidpunkt får ägg inte produceras i oregistrerade produktionsanläggningar. I bilagan till direktivet föreskrivs om data som behövs för registreringen och hur det särskiljande numret bestäms per medlemsstat och produktionsmetod. För en registrering behövs kontaktuppgifter i fråga om produktionsenheten och dess ägare, uppgifter om den person som ansvarar för värphönsen och uppgifter om den produktionsmetod som tillämpas i anläggningen (frigående utomhus, frigående inomhus, burhöns) samt det maximala antal fåglar som kan hållas i anläggningen.

1.2.3. *Ändring av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet*

Bilaga I (veterinärmedicin och växtskydd) till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) har ändrats bl.a. så, att avtalet nu omfattar Europeiska gemenskapens direktiv om djurens välbefinnande.

Efter ändringen tillämpas de författningar som ingår i avtalet på Island när avtalet föreskriver det för respektive författning. Lichtenstein genomför avtalet i den form som det var före ändringen av bilaga I. I

avtalets förteckning över författningar om djurens välbefinnande finns bl.a. rådets direktiv 91/628/EEG om skydd av djur vid transport och senare ändringar av direktivet. Direktiven om djurens välbefinnande gäller inte Island och Lichtenstein. Däremot omfattas Norge av dem. Norge har också infört direktiven i sin nationella lagstiftning. Detta har lett till att Norge inte kan behandlas som ett s.k. tredje land i medlemsstaterna i Europeiska unionen när det gäller djurtransporter. Tvärtom skall samma krav tillämpas på djurtransporter, där Norge är involverad, som för medlemsstaternas del. Gemensamma EES-kommittén har godkänt avtalsändringen genom sitt beslut 69/1998, som trädde i kraft den 1 januari 1999.

1.3. **Bedömning av nuläget**

Djurparker

Gällande djurskyddslag har som mål att på bästa möjliga sätt skydda djur mot lidande, smärta och plåga. Lagen syftar också till att främja djurens välbefinnande och god behandling av djur. På generell nivå fyller djurskyddslagen och djurskyddsförordningen, som getts med stöd av lagen, mycket väl de djurskydds krav som djurparksdirektivet ställer i fråga om djurparker. Ett tillstånd av länsstyrelsen är en förutsättning för att hålla en djurpark. Rätt att utföra inspektioner i djurparker har bl.a. länsstyrelserna i syfte att säkerställa att lagstiftningen iakttas. Om det framgår olägenheter i verksamheten kan myndigheten ge behövliga föreskrifter för rättelse eller utfärda förbud. Föreskrifter och förbud kan åtföljas av vite eller hot om tvångsutförande. Om tillståndsvillkoren åsidosätts kan länsstyrelsen också återkalla djurparkstillståndet. Enligt lagstiftningen är det straffbart att hålla djurpark utan tillstånd. Gällande djurskyddslagstiftning kan därför anses på ett mycket gott sätt motsvara kraven i artikel 3 tredje och fjärde strecksatsen, artikel 4.1—4.5 samt artikel 7 och 8 i djurparksdirektivet. De nämnda artiklarna gäller djurens förhållanden, hindrande av att djur rymmer, tillstånd för djurparker och dess återkallande, behöriga myndigheter och

påföljder.

Utöver de djurskyddskrav som djurparksdirektivet ställer, finns det emellertid i direktivet krav på djurparkerna som faller utanför området för djurens välbefinnande i egentlig mening. Djurparksdirektivet förutsätter att djurparkerna bidrar till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden.

Ett av naturvårdslagens (1096/1996) mål är, enligt dess 1 §, att bevara naturens mångfald och öka kännedomen om och intresset för naturen. Naturvårdslagen omfattar dock skyddet av arterna endast i deras naturliga miljö. Enligt 5 § naturvårdslagen skall naturvården för de syften som nämns i 1 § utformas så, att en skydds nivå som är gynnsam för landets naturtyper och vilda arter kan uppnås och bibehållas. Lagens 6 kap. handlar om artskydd. Det allmänna tillämpningsområdet för kapitlets bestämmelser omfattar enligt 37 § vilt levande växt- och djurarter som förekommer naturligt i Finland. Emellertid reglerar t.ex. 44 § internationell handel med hotade arter, vilket gäller även andra hotade arter än dem som förekommer i Finland. Jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet har fört förhandlingar i anknytning till genomförandet av djurparksdirektivet. Målet i förhandlingarna var att klarlägga det mest ändamålsenliga sättet att sätta direktivet i kraft. I förhandlingarna diskuterades ett genomförande av direktivet med en separat djurparkslag eller med ändring av dels naturvårdslagen, dels djurskyddslagen. En separat lag ansågs inte ändamålsenlig eftersom en stor del av direktivets bestämmelser redan har införts eller kan införas i djurskyddslagen eller med stöd av den. Att splittra kraven på djurparkerna och införa dem både i naturvårdslagen och djurskyddslagen ansågs inte heller ändamålsenligt. Ett genomförande av direktivet genom naturvårdslagen skulle ha krävt att flera paragrafer i naturvårdslagen hade behövt ändrats. Det mest klara och entydiga sättet att genomföra direktivet ansågs sålunda att genomföra direktivets krav till alla delar i djurskyddslagen. Därmed kan direktivet genomföras med få

lagändringar. Denna metod ansågs också medföra den mest klara lagstiftning från en näringsidkares synpunkt sett.

I motiveringen i regeringens proposition till den gällande djurskyddslagen (RP 36/1995 rd) framgår att begreppet djurpark, även omfattar djurgårdar, husdjursgårdar och husdjursparker samt annan motsvarande verksamhet av typ djurpark, där allmänheten ges tillfälle att bekanta sig med olika djur. Detta har lett till att det i Finland finns aktörer som bedriver verksamhet med djurparkstillstånd, även om dessa aktörer endast har t.ex. en husdjursgård i samband med sin lantbruksproduktion, där allmänheten ges tillfälle att bekanta sig med vanliga husdjur. Djurparksdirektivet ställer krav på djurparker att delta i någon uppgift som avser att skydda vilda djurarter och bevara den biologiska mångfalden. Det är inte ändamålsenligt att denna uppgift tilldelas någon annan än en aktör som fyller kriterierna för en djurpark enligt direktivets målsättning och dess definition på djurpark. För närvarande finns det ca 70 verksamma djurparker eller permanenta djurutställningar i Finland. Av dessa omfattas ett tiotal av djurparksdirektivets definition.

Gällande 20 § djurskyddslagen innehåller bestämmelser som gäller cirkusar, djurparker och djurutställningar. Paragrafen har i praktiken varit svårbegriplig p.g.a. att den innefattar olika verksamheter och i huvudsak bestämningen av den behöriga tillståndsmyndigheten. Paragrafen innehåller inte heller bestämmelser om vilka uppgifter som skall ges i en ansökan om tillstånd för verksamheten. Uppgifterna är grunden för tillståndsmyndighetens bedömning av om verksamheten är godtagbar från djurskyddssynpunkt. Enligt gällande paragraf beviljas tillstånd om verksamheten är förenlig med kraven i lagen och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Regleringen av ansökan om tillstånd, förutsättningarna för dess beviljande och återkallandet av tillståndet kan inte med hänsyn till 18 § 1 mom. grundlagen anses vara tillräckligt exakt.

Hönsgårdsregister

Djurskyddslagen har inte några bestämmelser om registrering av hönsgårdar. Enligt 18 § 1 mom. grundlagen har var och en rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring enligt fritt val. En lag som begränsar näringsfriheten bör fylla de allmänna krav som ställs på en lag som kringskär en grundrättighet. Grundlagsutskottets utlåtandepraxis ger för handen att bestämmelser som kringskär näringsfriheten skall vara precisa och exakt avgränsade och begränsningarnas väsentliga innehåll, såsom omfattningen av och förutsättningarna för begränsningarna, skall framgå av lagen. Därtill skall, enligt utskottet, beviljande av ett näringstillstånd i regel botten i laglighetsprövning, inte ändamålsenlighetsprövning. En registreringskyldighet som förutsättning för idkande av näring kan, beroende på de krav som ställs för registrering, jämföras med ett tillstånd som begränsar näringsfriheten. Även 10 § 1 mom. grundlagen förutsätter att personuppgifter som skall registreras skall regleras täckande i lag.

Direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns förutsätter, att hönsägg som produceras för att släppas ut på marknaden som livsmedel får produceras endast i produktionsenheter som är registrerade. Till följd av grundlagens bestämmelse om näringsfriheten måste en registreringskyldighet för hönsgårdar föreskrivas i lag. Registreringskyldigheten omfattar ca 2000 hönsgårdar i Finland. Förslaget gäller alla hönsgårdar, oberoende av deras storlek. Det vore kanske lämpligare att reglera frågan om hönsgårdsregistret i lagen om landsbyggnäringsregistret (1515/1994). En totalrevidering av sistnämnda lag bereds som bäst. Rådets direktiv 1999/74/EG om att fastställa miniminormer för skyddet av värphöns föreskriver om skyldigheten att registrera hönsgårdar. Med hänsyn till totalrevideringen av lagen om landsbyggnäringsregistret och tidtabellen för genomförandet av direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns, föreslås här att bestämmelsen om registreringen i detta skede tas in i djurskyddslagen.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Propositionens mål är att genomföra djurparksdirektivet till den del som genomförandet kräver en reglering på lagnivå. Samtidigt görs lagen klarare så, att bestämmelser om djurparker och permanenta djurutställningar avskiljs från bestämmelserna om cirkusar och ambulerande djurutställningar. Verksamheterna skall även i fortsättningen vara tillståndspliktiga för att det skall vara möjligt att effektivt säkerställa på förhand att verksamheten är godtagbar från djurskyddssynpunkt. Detta kan anses ligga också i näringsidkarens intresse, eftersom förutsättningarna för att bedriva verksamheten granskas i tillståndsförfarandet och godkänns i och med att tillståndet beviljas. Därmed uppstår inte behov av reparationer som eventuellt kan leda till ansevärd kostnader, vilket kunde vara fallet om verksamheten kunde inledas utan myndighetsgodkännande. Att föreskriva anmälningsplikt för verksamheten t.ex. så, att myndigheten skulle godkänna en inlämnad anmälan om att inleda verksamhet, skiljer sig inte i sak från tillstånd som beviljas för verksamheten. Det är även av detta skäl ändamålsenligt att behålla det nuvarande tillståndssystemet.

Syftet är att samtidigt klarlägga förutsättningarna för beviljande av tillstånd för djurparker, permanenta och ambulerande djurutställningar och cirkusar. Detta förverkligas genom att i lagen införa bestämmelser om de uppgifter som tillståndsansökan skall innehålla och genom att tydligare än nu reglera förutsättningarna för beviljande respektive återkallande av tillstånd.

I förslaget ges djurparkerna uppgifter i anknytning till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden, vilket förutsätts i djurparksdirektivet, men inte direkt kan uppfattas som krav som hör till området för gällande djurskyddslag. Av detta skäl införs

en bestämmelse om att syftet är att genomföra djurparksdirektivet i djurskyddslagens syftesparagraf, 1 §.

Med förslaget genomförs även direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns. Djurskyddslagen kompletteras med en registreringskyldighet som gäller produktionsenheter för hönsägg som är avsedda att släppas ut på marknaden som livsmedel. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, som upprätthåller landsbygdsnäringsregistret, skall vara registeransvarig även i fråga om hönsäggregistret. Lagen om landsbygdsnäringsregistret skall tillämpas på registret. Därigenom blir bl.a. frågan om skydd för personuppgifterna i registret korrekt beaktad.

Lagens 30 § kompletteras med ett nytt 4 mom. som reglerar kraven på djurtransportörer med säte i Norge och djurtransporter från Norge. Ändringen föranleds av EES-avtalets ändring. Avtalet har även hittills iakttagits i den praxis som gäller transport av djur, men ändringen av avtalet medför att lagen bör ändras. Behovet av en större revidering av lagstiftningen om djurtransporter redogörs nedan i avsnitt 5.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inte ekonomiska verkningar, verkningar i fråga om organisation och personal, verkningar för olika medborgargrupper eller miljöverkningar.

Enligt propositionen skall djurparkerna vara skyldiga att ge allmänheten information bl.a. om de djur som förevisas. Redan nu ges sådan information i finländska djurparker genom skyltar som är fästa på burar och stängsel och som innehåller uppgifter om djuren och deras naturliga livsmiljö. En del av de djurparker som avses i djurparksdirektivet har redan nu regelbundna kontakter med utländska djurparker t.ex. för att utbyta information om bevarande av hotade arter och skydd av djurarterna. För dessa djurparker innebär den föreslagna ändringen av djurparkernas skyldigheter i djurskyddslagen endast att det existerande läget skrivs in i lagen för att fullgöra de skyldigheter som direktivet innehåller. Det

medför alltså inga nya åtgärder för dessa djurparker. För övriga djurparker del innebär det föreslagna övergångsstadgandet i ikraftträdelsebestämmelsen att tillräcklig tid reserveras för anpassningen till de nya kraven.

Propositionens förslag till ny uppgift för jord- och skogsbruksministeriets informationscentral, att upprätthålla ett hönsäggregister, medför inte behov av tilläggsresurser eller tilläggspersonal i övrigt vid informationstjänstcentralen. Informationstjänstcentralen upprätthåller redan nu ett register över hönsäggarna i samband med landsbygdsnäringsregistret. Informationen i den är dock inte till alla delar förenlig med det register som föreslås i propositionen.

Hönsäggägarna åläggs i förslaget skyldighet att anmäla vissa uppgifter om verksamheten för att införas i hönsäggregistret. Anmälningsskyldigheten medför inte oskäligt besvär för näringsidkarna. Inte heller äventyras rätten att idka näring p.g.a. anmälningsskyldigheten, eftersom registreringen skall ske när de i lagen förutsatta uppgifterna har anmälts.

4. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Förhandlingar har förts mellan jord- och skogsbruksministeriet och miljöministeriet om genomförandet av djurparksdirektivet. Vid förhandlingarna avtalades att djurparksdirektivet genomförs i sin helhet genom ändringar i djurskyddslagen. Naturvårdslagen föreslås därför inte ändrad. Utlåtanden om förslaget har begärts från 38 myndigheter, organisationer och verksamhetsinnehavare. Utlåtanden har inlämnats av justitieministeriet, handels- och industriministeriet, miljöministeriet, Uleåborgs länsstyrelsen, Forskningsanstalten för veterinärmedicin och livsmedel, Livsmedelsverket, Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter (MTK), Svenska Lantbruksproducenternas Centraförbund-SLC, Livsmedelsindustriförbundet rf, Finlands Fjäderfäförbund rf, Suomen

kananmunapakkaamoiden yhdistys ry, Finlands Veterinärförbund rf, Helsingfors Djurskyddsförening rf, Djurskyddsförbundet Animalia rf, Högholmens djurgård, Ranuan eläinpuisto, Heinolan kaupungin lintutarhat samt Oy Fincirk Ab.

Remissinstanserna har förhållit sig positivt till de ändringar som föreslås i propositionen. Anmärkningar i fråga om detaljer i lagförslaget som framförts i utlåtandena har beaktats i mån av möjlighet vid beredningen av propositionen.

5. Övrigt

Propositionen innehåller ett förslag om ändring av 30 § djurskyddslagen. 30 § gäller tillstånd att transportera djur och register över djurtransportörer. Paragrafens 3 mom. innehåller ett bemyndigande för statsrådet att

genom förordning utfärda närmare bestämmelser bl.a. om beviljande och återkallande och tillstånd för djurtransporter samt den behörighet som förutsätts av den som bedriver verksamheten. För närvarande är dessa frågor reglerade i förordningen om transport av djur (491/1996). Det kan emellertid inte anses korrekt att frågorna regleras på förordningsnivå med hänsyn till grundlagen. Jord- och skogsbruksministeriet har också för avsikt att inleda beredningen av en totalrevidering av lagstiftningen om transport av djur. I samband med det skall bl.a. författningsnivån korrigeras. I syfte att säkerställa att alla krav som ingår i EES-avtalet iakttas i Finland, föreslås i detta skede att 30 § endast preciseras i fråga om Norge. Närmare grunder för det är redogjorda i avsnitt 1.2.3.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1 §. *Lagens syfte.* Syftet med djurskyddslagen är enligt gällande 1 § 1 mom. att på bästa möjliga sätt skydda djur mot lidande, smärta och plåga. Enligt paragrafens 2 mom. syftar lagen också till att främja djurens välbefinnande och god behandling av djur.

Djurparksdirektivet ställer även andra krav på djurparkerna än rent djurskyddsbetonade sådana. Dessa krav kan inte anses gälla djurens välbefinnande i egentlig mening. Ett sådant krav finns i direktivets artikel 3, som ålägger djurparkerna uppgifter i anknytning till bevarandet av vilda arter och biologisk mångfald. Det föreslås att

djurparksdirektivets krav på djurparkerna intas till alla delar i djurskyddslagen. Av denna anledning föreslås ett omnämmande i paragrafens nya 3 mom. om att djurparksdirektivet genomförs med lagen.

20 §. *Djurparker och permanenta djurutställningar.* Gällande 20 § inbegriper bestämmelser om cirkusar, djurparker och permanenta samt ambulerande djurutställningar. Paragrafen har varit svårutredd eftersom den innefattat krav på olika verksamheter. Bestämmelsens egentliga krav på hur verksamheten skall bedrivas är knappa. Av detta skäl har en person, som övervägt detta slags verksamhet, inte kunnat veta vilka omständigheter han eller hon borde beakta i planeringen av verksamheten och ansökan om tillstånd. Enligt förslaget delas gällande 20 § för klarhets skull upp i 20 § och nya 20 a och 20 b §. Den första paragrafen skall handla om djurparker och permanenta djurutställningar eftersom dessa verksamheter är likartade. Den nya 20 a § skall gälla cirkusar och ambulerande djurutställningar för vilka det typiska är att en transport av djuren från ort till ort är nödvändig. Dessa bestämmelser skall också fastställa vilken myndighet som är behörig tillståndsgivare. Ansökan om tillstånd, beviljande av det och återkallandet av det skall för samtliga verksamheter del regleras i en ny 20 b §. I sistnämnda bestämmelse intas även ett bemyndigande för jord- och

skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser om förvaringsutrymmen för djur, skötseln och behandlingen av dem samt tilläggskrav på djurparkerna.

I den föreslagna 20 § 1 mom. definieras djurpark och permanent djurutställning. Enligt 2 artikel i djurparksdirektivet skall med djurparker förstås alla permanenta anläggningar där levande djur som tillhör vilda arter hålls för att förevisas för allmänheten under minst sju dagar per år, undantaget cirkusar, djuraffärer och anläggningar som medlemsstaterna undantar från kraven i direktivet eftersom de inte förevisar ett betydande antal djur eller arter för allmänheten och undantaget inte äventyrar målen med direktivet.

Enligt förslaget avses med djurpark en permanent anläggning där i huvudsak djur som tillhör vilda arter hålls för att förevisas för allmänheten. Med en permanent djurutställning avses en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak djur som inte tillhör vilda arter hålls för att förevisas för allmänheten, eller där antalet vilda djur eller vilda djurarter som förevisas är litet. Gränsdragningen visavi vad slags verksamhet det är fråga om sker således utgående från proportionen mellan djur som tillhör andra än vilda arter och djur som tillhör vilda arter i anläggningen eller utgående från den mängd vilda arter eller djur som hålls i anläggningen. Enligt gällande lag har bl.a. även husdjursgårdar betraktats som djurparker. Detta har medfört att även då enbart vanliga husdjur (nötkreatur, grisar och höns) har förevisats, så har verksamheten kunnat behandlas som en djurpark. Den föreslagna bestämmelsen syftar till att klarlägga gränsen mellan en djurpark och en djurutställning. Som djurutställning betraktas däremot inte t.ex. akvarier eller enstaka djur som hålls på en servicestation eller i en handelsrörelse och som närmast utgör dekoration eller förhöjer trivseln. På sådan djurhållning tillämpas i fortsättningen, alldeles som nu, de krav som ställs på hållandet av sällskaps- eller hobbydjur.

Vid bedömningen av antalet arter och djur

skall även den förevisade arten beaktas. Exempelvis kan antalet fiskar och ryggradslösa arter och djur vara rätt betydande, beroende på arten, utan att utställningen motsvarar kraven på en djurpark enligt definitionen. Sålunda skall inte t.ex. en insektutställning eller ett akvarium anses vara en djurpark endast på basis av antalet insekts- eller fiskarter som hålls där eller antalet djur som förevisas.

Djurparksdirektivet förutsätter att djurparker vidtar åtgärder för att bevara arter som tillhör vilda djur och biologisk mångfald. Det är inte ändamålsenligt att utsträcka denna uppgift att omfatta andra anläggningar än dem, som omfattas av djurparksdirektivets syfte och av direktivets definition av djurparker. Enligt artikel 2 i djurparksdirektivet kan medlemsstaterna göra undantag från direktivets krav på basis av att anläggningen inte förevisar ett betydande antal djur eller arter för allmänheten och undantaget inte äventyrar målet med direktivet. Målet med direktivet är att skydda vilda djurarter och bevara den biologiska mångfalden. Detta mål äventyras inte av att husdjursgårdar och den typen av verksamhet undantas från kraven i direktivet. Enligt förslaget skall denna typ av verksamhet behandlas som en permanent djurutställning. Målet med direktivet skall beaktas även när tillstånd beviljas t.ex. för att förevisa fiskar och insekter.

Enligt förslagets 2 mom. krävs tillstånd av länsstyrelsen för verksamheten. Detta krav föreligger redan idag. Enligt artikel 4.2 i djurparksdirektivet behöver djurparker tillstånd för sin verksamhet. Också när det gäller djurutställningar är det endast genom ett tillståndsförfarande som det är möjligt att effektivt säkerställa att djurskyddsaspekterna ges tyngd som en förutsättning för verksamheten. Ett tillståndsförfarande kan även anses ligga i verksamhetsinnehavarens intresse. Förfarandet fungerar nämligen som en garant för att de krav som gäller för verksamheten är uppfyllda när tillståndet beviljas, vilket utsluter åtgärder för korrigeringar i efterhand, vilket ibland kan medföra t.o.m. ansevärd kostnader. Om verksamheten kunde inledas utan myndighetsgodkännande är det möjligt att resultatet vore efterhandskorrigeringar av

nämnda slag. Att åter föreskriva anmälningsplikt för verksamheten – d.v.s. att myndigheten skulle godkänna en anmälan om att verksamheten inleds – innebär inte någon skillnad i sak jämfört med tillståndsplikt, av vilket skäl det är ändamålsenligt att behålla den nuvarande tillståndspraxisen. Enligt gällande 20 § 1 mom. kan jord- och skogsbruksministeriet bestämma vilka djurarter som får förevisas i djurparker eller vid permanenta djurutställningar. Under den tid som lagen varit i kraft har jord- och skogsbruksministeriet inte utfärdat en förordning som avses i bestämmelsen. Syftet är, att istället reglera djurskyddskraven för att hålla djur i djurparker och permanenta djurutställningar genom en förordning av ministeriet. Ett bemyndigande som möjliggör detta finns i förslagets 20 b § 4 mom.

I paragrafens 3 mom. ges djurparker uppgifter som är kopplade till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden. Bestämmelsen bottnar i djurparksdirektivets syfte och dess artikel 3 första och andra strecksatsen. Enligt förslaget skall djurparker tillhandahålla allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Detta krav kan uppfyllas genom en skylt med behövliga uppgifter framför stängslet eller buret. I djurparkerna i Finland är detta också praxis redan nu. Dessutom skall djurparkerna enligt eget val delta i någon verksamhet som anses främja att målet med direktivet förverkligas. Innebörden av den finskspråkiga versionen av artikel 3 första strecksatsen är oklar. I enlighet med de engelska, franska och svenska versionerna av direktivet intas i den föreslagna bestämmelsen fyra alternativa uppgifter. Detta förslag motsvarar syftet med direktivet. Uppgifterna definieras inte närmare i direktivet. Ett exempel på en verksamhet som avses i direktivet kan därför anses vara, att djurparken deltar i samarbete om skydd av arterna med andra djurparker eller med olika inhemska och utländska forskningsanstalter eller skyddsorganisationer. Ett annat är, att djurparken deltar i internationella skyddsprogram eller stamboksverksamhet för hotade arter i samarbete med andra

djurparker. Att delta i utbildning som ger kunskaper om djurarternas bevarande kan genomföras t.ex. genom utbildning av djurparksdjurskötare, utbyte av djurskötare mellan djurparkerna och deltagande i inhemsk och utländsk påbyggnadsutbildning inom djurparksbranschen. Djurparkerna skall fästa uppmärksamhet vid behärskande av biologiska grundfärdigheter. Redan nu deltar en del av de finländska djurparkerna i praktiken t.o.m. i flera av bestämmelsens alternativa verksamheter, t.ex. genom att föda upp djurarter för att stärka deras naturliga stam. Det finns likväl skäl att fästa uppmärksamhet vid att ett projekt skall vara ändamålsenligt om projektet gäller att införa ett djur som fötts eller uppfötts i en djurpark till ett liv i vilt tillstånd. Förutsättningarna för återinförandet av arten till ett liv i vilt tillstånd bör säkerställas, liksom förutsättningarna för att ett enskilt djur har möjligheter att klara sig. Djurparkerna kan själva meddela vilken av de alternativa uppgifterna i det föreslagna momentet de åtar sig. Detta åtagande skall anmälas till tillståndsmyndigheten enligt 20 b § 2 mom. i ansökan om tillstånd. I det föreslagna 20 b § 4 mom. intas ett bemyndigande enligt vilket jord- och skogsbruksministeriet kan ge närmare bestämmelser om uppgifternas innehåll genom förordning.

Enligt 39 § djurskyddslagen har djurskyddsmyndigheterna rätt att verkställa inspektioner i utrymmen där djur hålls om det finns anledning att misstänka att ett djur sköts, behandlas, används eller transporteras i strid med lagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Även utan misstanke kan inspektion verkställas bl.a. vid cirkusar, djurparker, permanenta och ambuleraande djurutställningar. 39 § gäller inspektionsrätt på djurskyddsgrunder. I paragrafens förslag till 3 mom. ställs på djurparker krav som inte omfattas av inspektionsrätten i 39 §. Av denna anledning föreslås att i paragrafens 4 mom. intas en bestämmelse om att länsstyrelsens inspektionsrätt omfattar även att dessa krav iakttas.

20 a §. *Cirkusar och ambuleraande djurutställningar.* Förslaget till denna paragraf följer 20 § i gällande lag, undantaget

beviljande och återkallande av tillstånd, om kraven på cirkusar och ambuleraande djurutställningar. Som begrepp torde cirkus och ambuleraande djurutställning vara rätt klara. Deras verksamhet behöver därför inte definieras i paragrafen. För båda verksamheter gäller att de flyttar sig från ort till ort och gör uppehåll där djurutställning eller cirkusföreläsning ordnas. En cirkus kan i och för sig även vara belägen på en enda ort, i vilket det dock inte ligger någon lönsamhet i Finland.

Enligt förslaget 1 mom. förutsätter verksamheten att tillstånd beviljas av länsstyrelsen, på samma sätt som för närvarande. Ambuleraande djurutställningar och cirkusar medför ständig transport av djur. I transporten måste djuren utstå växlande förhållanden, själva transporten och en närmiljö som är mer svårreglerad än normalt. På en cirkus gör djuren dessutom olika konster och de används för att visa sina färdigheter i föreställningar tillsammans med människor. Huruvida verksamheter av det här slaget är godtagbara med hänsyn till djurskyddet skall bedömas på förhand. Det är endast genom ett tillståndsförfarande som man effektivt kan trygga att verksamheten är acceptabel med hänsyn till djurskyddet.

Gällande 20 § 1 mom. föreskriver att jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma vilka djurarter som får användas på cirkus och vid andra jämförbara föreställningar vilka djurarter som får förevisas i ambuleraande djurutställningar. Jord- och skogsbruksministeriet har gett ett beslut om användning av djur på cirkus och vid andra därmed jämförbara föreställningar (22/VLA/1996) den 2 augusti 1996. Enligt beslutet får inte apor, rovdjur, vilda idisslare, hovdjur, pungdjur, säldjur, elefanter, noshörningar, flodhästar, rovfåglar, strutsfåglar eller krokodildjur användas på cirkus och vid annan därmed jämförbar föreställning där djuren visar färdigheter som de har blivit lärda. Däremot får hundar och tamkatter, sjölejon, ponnyer, tamhästar och – åsnor användas vid uppvisningar. Något motsvarande beslut har inte tills vidare getts för ambuleraande djurutställningar. Det är emellertid viktigt att det även i fortsättningen är möjligt för jord- och skogsbruksministeriet

att reglera denna fråga. Det bör nämligen finnas möjlighet att vid behov reagera på djuruppvisningar i ambulerande djurutställningar och användningen av djur på cirkusar när dessa inte är godtagbara med hänsyn till djurskyddet, eller inte enligt tillgänglig kunskap kan fås godtagbara ur djurskyddssynpunkt. Bl.a. på ryska cirkusar används björnar allmänt för t.ex. dansuppvisningar. För att skola den här sortens djurarter måste man likväl använda metoder som inte fyller de krav som djurskyddslagen ställer behandlingen av djur och inte den allmänna synen i Finland på de generella krav som skall ställas för att djuren skall må väl. Det föreslagna 1 mom. preciserar förutsättningarna för jord- och skogsbruksministeriet att utfärda förordning jämfört med den gällande bestämmelsen. I förslaget avgränsas och preciseras ministeriets bemyndigande att utfärda förordning på sätt som motsvarar 80 § 1 mom. grundlagen. Enligt förslaget kan jord- och skogsbruksministeriet genom förordning förbjuda att vissa djurarter förevisas i ambulerande djurutställningar och på cirkusar om det inte är möjligt att ordna godtagbara förhållanden för dem, motsvarande modern kunskap om djurskydd, eller om djurartens användning i uppvisningar inte kan anses godtagbar med hänsyn till tillgänglig kunskap om djurskydd. I den föreslagna paragrafens 2 mom. definieras behörig länsstyrelse på samma sätt som nu.

20 b §. *Ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus, beviljande och återkallande av tillstånd.* Nuvarande 20 § innehåller inte någon bestämmelse om ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus, utom om till vilken myndighet ansökan riktas. Detta kan inte anses vara ett tillfredsställande rättsligt läge med hänsyn till den, som planerar att inleda verksamheten. I den föreslagna paragrafens 1 mom. förtecknas de omständigheter som skall uppges i ansökan. Enligt förslaget skall ansökan om tillstånd innehålla utredning om de djurarter och det antal djur som verksamheten omfattar och om förvaringsutrymmena för djuren. I

utredningen om förvaringsutrymmena skall uppgifter närmast om de omständigheter som avses i 4 § anges. De krav som ställs på att bedriva verksamheten och som finns i djurskyddsförordningen och jord- och skogsbruksministeriets förordning, utfärdad med stöd av bemyndigande, skall också beaktas. Dessutom skall ansökan omfatta en utredning i huvuddrag – till väsentliga delar med hänsyn till behandlingen av ansökan om tillstånd – om hur djurens skötsel kommer att ordnas med beaktande av kraven på skötseln av olika djurarter i lagens 5 §, djurskyddsförordningen och den förordning av jord- och skogsbruksministeriet som utfärdas.

I det föreslagna 20 § 3 mom. åläggs djurparker att § 3 mom. att delta i skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden. Enligt förslaget till 2 mom. skall en ansökan om tillstånd innehålla information om vilken uppgift anläggningen väljer att delta i. Enligt förslaget till 3 mom. skall en ansökan om tillstånd för cirkus även innehålla en bilagd beskrivning av de programnummer som djuren deltar i och en utredning om vilka konster djuren gör i föreställningen. Enligt 3 § djurskyddslagen skall djur behandlas väl och de får inte åsamkas onödigt lidande. Enligt 6 § får djuren inte överansträngas eller disciplineras och dresseras oskäligt hårt. Därtill förbjuds behandling som är för hårdhänt. Att tjudra djur på ett sätt som medför onödigt lidande är också förbjudet. En bedömning av tillstånd för cirkus förutsätter att tillståndsmyndigheten har information om de konster som djuren utför eller i vilkas utförande djuren deltar. Endast på detta sätt kan man undvika att verksamheter, som inte är förenliga med kraven på djurskydd, beviljas tillstånd. Ett exempel på en aktivitet som inte är förenlig med djurskyddet är att rida på ryggen till ett djur som inte är lämpat för ridning.

Den föreslagna 3 mom. handlar om beviljande och återkallande av tillstånd att hålla djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus. Enligt gällande 20 § 4 mom. beviljas tillstånd under förutsättning att verksamheten motsvarar de krav som ställs i lagen och stadganden och

bestämmelser som utfärdas med stöd av den. Från verksamhetsinnehavarens synpunkt sett är bestämmelsen för öppen. Det framgår inte klart vilka krav som ställs för att tillstånd skall beviljas. I det föreslagna 3 mom. är syftet att klarlägga dessa krav. Enligt bestämmelsen beviljas tillstånd, om verksamheten uppfyller kraven på förvaringsutrymmen och för skötseln av djur i denna lag och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Dessa krav kan vara mycket detaljerade för enskilda djurarter. Kraven gäller samma omständigheter som skall utredas i tillståndsansökan. Ett utkast till ministeriets förordning om djurskydds krav vid hållande av djur i djurparker och permanenta djurutställningar har utarbetats vid jord- och skogsbruksministeriet. Efter att förordningen utfärdats framgår detaljerade krav på dessa verksamheter av förordningen. Det är emellertid inte i praktiken möjligt att ge detaljerade bestämmelser för alla djurarter som kan komma i fråga. För djurarter där detta inte är möjligt behöver tillståndsprovningen även i fortsättningen botten i 4 och 5 § djurskyddslagen och i djurskyddförordningens bestämmelser om förvaringsutrymmen för djur och skötseln av dem. Ett tillstånd för djurpark kräver ytterligare att kraven i 20 § 3 mom. uppfylls. Ett tillstånd att hålla cirkus förutsätter att djurskydds kraven i fråga om behandlingen av djuren uppfylls. Tillståndsmyndigheten skall pröva frågan om användning av djur i föreställningar utgående från bestämmelserna om behandling av djur i 6 § djurskyddslagen. Provningsen skall även beakta djurskyddförordningen och den eventuella förordning av jord- och skogsbruksministeriet som kan utfärdas enligt bemyndigandet i det föreslagna 4 mom. Att förvaringsutrymmena för djuren och skötseln av dem är korrekt ordnade kan anses vara en godtagbar utgångspunkt för att inleda verksamheten i djurparker och djurutställningar. I sedvanlig djurskyddsövervakning övervakas att dessa krav uppfylls och att verksamheten motsvarar djurskyddslagens övriga krav på att hålla djur, t.ex. kraven på behandling av dem. På cirkusar deltar djuren i olika

föreställningar och utför konster som de lärt sig. Därför skall behandlingen av djur för cirkusarnas del beaktas redan vid tillståndsprovningen.

Tillståndsmyndigheten har inte möjlighet att vägra tillstånd på ändamålsenlighetsgrunder. När förutsättningarna för att bevilja tillstånd är uppfyllda, skall tillstånd beviljas. Förslaget följer den nuvarande regleringen enligt vilken tillståndet kan förenas med villkor som behövs från djurskyddssynpunkt. Ett tillstånd kan enligt gällande bestämmelser återkallas om tillståndsvillkoren inte iaktas eller verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Den nu föreslagna bestämmelserna föreskriver att tillståndet kan återkallas och en anläggning eller en del av den stängas, om den som bedriver verksamheten väsentligt åsidosätter djurskydds kraven i lagen eller bestämmelser som getts med stöd av den eller tillståndsvillkoren eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd. Myndigheterna skall i sin verksamhet iaktta den generella princip som går under benämningen proportionalitetsprincipen. Enligt proportionalitetsprincipen skall följderna av ett klandervärt förfarande stå i rätt förhållande till gärningens klanderbarhet. Den föreslagna bestämmelsen preciserar förutsättningarna för återkallande av tillstånd. Därtill skall åsidosättandet av de krav som ställts vara väsentligt. Tillståndet skall kunna återkallas om den som bedriver verksamheten inte rättar missförhållandena inom en skälig tid som utsätts av övervakningsmyndigheten. Tillståndet skall likväl kunna återkallas med omedelbar verkan om det är oundvikligt för att säkerställa djurens välbefinnande. Artikel 4.5 i djurparksdirektivet innehåller bestämmelser för sådana fall att tillståndsvillkoren inte uppfylls. Djurparken eller delar av den skall då stängas för allmänheten, eller så skall djurparken uppfylla de relevanta krav som ställs av myndigheten för att säkerställa att villkoren i tillståndet uppfylls. Förslaget till 3 mom. innehåller även dessa krav på återkallande av tillstånd och stängning av djurpark i direktivet. Med stöd av 42 § djurskyddslagen kan länsstyrelsen ålägga den

som bedriver verksamheten att fullgöra sin skyldighet enligt lagen och tillståndsvillkoren och detta förordnande kan med stöd av 43 § effektivieras med vite eller hot om tvångsutförande. Enligt artikel 4.5.2 i djurparksdirektivet kan den tidsperiod som utsätts för att korrigera bristerna vara högst två år. Det finländska systemet innehåller redan nu krav på tillstånd för djurparker. I samband med tillståndsprövningen klarläggs om verksamheten är godtagbar med hänsyn till djurskyddet. I praktiken torde det i inte med hänsyn till normal djurövervakning ens uppkomma i Finland en situation vars korrigering skulle ges en tid om två år. Lagen skall sålunda inte inbegripa något omnämnande om denna tidsperiod för rättelse av missförhållandena, eftersom den kan anses vara för lång med hänsyn till säkerställandet av djurens välbefinnande i de förhållanden som råder i Finland. I det praktiska övervakningsarbetet skall djurskyddsmyndigheterna givetvis beakta direktivet så, att den tidsfrist som ges under inga omständigheter är längre än två år. När djurskyddsaspekter kräver det, skall anläggningen eller en del av den vid behov kunna stängas för den tid som bristerna korrigeras.

Enligt artikel 4.4 i djurparksdirektivet skall en inspektion genomföras av myndigheten innan tillstånd beviljas, vägras, ges förlängd giltighetstid eller i väsentlig grad ändras. Inspektionen sker i syfte att avgöra om villkoren i tillståndet eller de föreslagna villkoren i tillståndet är uppfyllda. Denna inspektionsskyldighet enligt direktivet föreslås omfatta även andra verksamheter som nämns i paragrafen. Det finns inte någon grund för att utesluta djurutställningar eller cirkusar från inspektion, eftersom tillståndsprövningen görs på samma grunder, som för djurparker vidkommande, när det gäller bedömningen av djurens välbefinnande. I praktiken är situationen den, att tillstånd att bedriva verksamheten ges på basis av handlingar. Sålunda beviljas tillstånd t.ex. för en djurpark bl.a. på basis av byggnadsritningar över och andra utredningar om de utrymmen som kommer att användas. Efter att ha fått tillstånd inleder verksamhetsinnehavaren byggandet av de

utrymmen som godkänts i tillståndet och ordnar övriga förutsättningar för verksamheten. Av denna anledning är det inte möjligt att inspektera djurparken innan tillståndet beviljas. Enligt förslaget skall inspektionen utföras innan verksamheten inleds. På detta sätt säkerställs att den verksamhet som skall inledas uppfyller de krav som ställts på den. En inspektion skall enligt direktivet vidare genomföras innan tillstånd återkallas eller ett avgörande som ändrar tillståndets giltighetstid eller väsentligt ändrar tillståndets innehåll fattas. Bestämmelsen skall innehålla även kravet i artikel 4.3 i djurparksdirektivet om regelbundna inspektioner av verksamheten. Redan nu strävar länsstyrelserna i enlighet med sina resultatmål efter att regelbundet inspektera anmälnings- och tillståndspliktig djurhållning minst en gång per år. Resultatmålen är överenskomna mellan jord- och skogsbruksministeriet och länsstyrelserna. Länsstyrelserna skall på samma sätt som för närvarande kunna använda sig av djurskyddsmyndigheterna som biträden. Det är då närmast kommunveterinären som kommer i fråga.

I förslaget till 4 mom. finns ett bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att ge närmare bestämmelser genom förordning. En fråga som skall kunna regleras genom förordningen är de djurskyddskrav som ställs på förvaringsutrymmen för, skötseln och behandlingen av djur i djurparker, permanenta eller ambulerande djurutställningar och på cirkusar. I gällande 20 § finns inte något motsvarande bemyndigande. Emellertid kan närmare bestämmelser i princip ges också nu på basis av bemyndigandena i lagen och 49 § djurskyddsförordningen. Med beaktande av 80 § 1 mom. grundlagen är det korrekt att lagstifta om bemyndigandet i det lagrum som reglerar verksamheten. I djurparker och permanenta djurutställningar finns djurarter vilkas välbefinnande kan säkerställas endast genom en rätt detaljerad reglering av djurhållningen. Detsamma gäller cirkusar och ambulerande djurutställningar och för deras vidkommande måste man beakta även att djuren ständigt är utsatta för transport. Det

är fråga om rätt tekniska krav och därför föreslås att de ställs i en förordning av ministeriet. De närmare bestämmelserna skall reglera djurens utrymmen och inredningen i dem och också t.ex. anordningar för utfodring och dryck i samband med djurskötseln och övrig skötsel som djuren behöver. Att utrymmena för djuren är lämpliga och skötseln av djuren är korrekt ordnad kan i princip anses vara en godtagbar grund för att inleda verksamheten. För cirkusarnas del måste man beakta behandlingen av djuren i cirkusföreställningarna redan vid tillståndsprövningen.

Enligt förslaget till momentets 2 punkt kan jord- och skogsbruksministeriet utfärda närmare bestämmelser om det närmare innehållet i uppgiften för djurparker att bidra till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden i enlighet med 20 § 3 mom. Djurparksdirektivet fastställer inte närmare innehållet i denna uppgift. I motiveringen till det föreslagna 20 § 3 mom. var syftet att beskriva uppgiftsinhållet. Kraven i direktivet kan komma att preciseras i ett senare skede. Bl.a. av denna anledning är det ändamålsenligt att uppgifterna vid behov kan preciseras genom förordning av ministeriet.

26 §. *Förande av förteckning.* I gällande 26 § djurskyddslagen regleras verksamhetsinnehavarnas skyldighet att föra förteckning över de djur som verksamheten gäller. Skyldigheten att föra förteckning gäller enligt 26 § den som idkar framuppfödning av vilda däggdjurs- och fågelarter i syfte att producera kött, ägg eller avelsdjur (21 §), den som i viltvårdssyfte idkar farmuppfödning av vilda däggdjur eller fåglar (23 §) samt den som bedriver yrkesmässig eller annars storskalig försäljning av sällskaps- eller hobbydjur (24 §). Bestämmelsen fastställer emellertid inte mer precist innehållet av skyldigheten att föra förteckning. Paragrafen innehåller vidare ett bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att ge närmare bestämmelser om förande av förteckning och de uppgifter som skall antecknas i förteckningen. Närmare bestämmelser har inte getts i denna fråga.

Artikel 3 femte strecksatsen i djurparksdirektivet förutsätter att djurparkerna för en uppdaterad förteckning över de djurarter som finns i djurparken. Direktivet fastställer inte skyldighetens innehåll närmare. Förteckningen skall åtminstone ge information om de djurarter som finns i anläggningen och även djurindividernas eller djurgruppernas antal med tillräcklig exakthet. Paragrafen föreslås preciseras så, att det centrala innehållet i skyldigheten att föra förteckning framgår av den. Bestämmelsen skall kompletteras med djurparkernas skyldighet enligt djurparksdirektivet. Samtidigt skall skyldigheten att föra förteckning vidgas att omfatta djurutställningar och cirkusar. En korrekt övervakning även av sistnämnda verksamheter kräver att övervakningsmyndigheten med lätthet kan skapa sig en bild av verksamhetens omfattning och vilka djur som verksamheten gäller. Förteckningen skall hållas à jour. Den skall på samma sätt som nu visas på begäran för de i 3 kap. djurskyddslagen avsedda tillsynsmyndigheterna och djurskyddsövervakaren. Enligt förslaget skall jord- och skogsbruksministeriet även i fortsättningen kunna meddela närmare föreskrifter om förande av förteckningen och om de uppgifter som skall införas i den. Det är t.ex. inte möjligt att för alla djurarters del föra förteckningar som upptar varje djurindivid. Därför behöver förteckningens innehåll kunna preciseras genom förordning av ministeriet. Bemyndigandet behövs även av det skälet att djurparksdirektivet kan komma att preciseras till den del som gäller skyldigheten att föra förteckning och då kan motsvarande bestämmelser intas i ministeriets förordning inom ramen för bemyndigandet. Förändret av förteckning skall inte förutsätta att verksamhetsinnehavaren behöver skaffa särskilda utrustning för det eller annars förutsätta funktioner som medför kostnader. Förteckningen skall kunna föras exempelvis med anteckningar om djuren i verksamheten som görs för hand i ett vanligt rutigt häfte.

26 a §. *Hönsgårdsregister.* 1999 gav rådet direktiv 1999/74/EG om att fastställa miniminormer för skyddet av värphöns.

Enligt direktivets artikel 7 skall medlemsstaterna se till att anläggningar, som omfattas av tillämpningsområdet för direktivet, registreras under ett individuellt nummer med vars hjälp ägg, som släpps ut på marknaden som livsmedel, kan spåras. Direktivet gäller inte hönsgårdar med färre än 350 värphöns och inte produktionsanläggningar för avelvärphöns. Direktivets krav är minimikrav. Medlemsstaterna kan tillämpa strängare bestämmelser om skydd av värphöns än direktivets minimikrav. I Finland har kraven på hönsens välbefinnande utsträckts att omfatta alla hönsgårdar oberoende av anläggningens storlek. Också den bestämmelse som föreslås gäller i princip alla produktionsanläggningar, oberoende av storlek.

Direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns innehåller närmare bestämmelser om vad registreringen skall omfatta. Medlemsstaterna skall enligt direktivet införa ett system för att registrera alla produktionsenheter som direktivet avser och tilldela varje produktionsenhet ett särskiljande nummer enligt bilagan till direktivet. I bilagan regleras de uppgifter som är nödvändiga för registreringen och hur det särskiljande numret bestäms för dels produktionsmetoden, dels medlemsstaten. Registreringen kräver kontaktuppgifter för produktionsenheten och dess ägare, uppgift om den fysiska person som är ansvarig för värphönsen och uppgifter om produktionsmetoden (frigående utomhus, frigående inomhus, burhöns, ekologisk produktion) samt anläggningens maximala kapacitet i antal hönsplatser.

Den föreslagna paragrafens 1 mom. skall reglera de frågor som direktivets artikel 1.2. avser. Ägg som skall släppas ut på marknaden som livsmedel får produceras endast i en anläggning som införts i ett register som förs av den behöriga myndigheten. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral skall vara registeransvarig. Direktivet fastställer inte närmare vad som menas med uttrycket ”släppas ut på marknaden”. I förslaget avser det produktion av ägg för att säljas eller

bjudas ut till försäljning.

Enligt lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994) för jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral ett landsbygdsnäringsregister för skötseln av landsbygdsnäringsförvaltningens uppgifter. I registret kan införas uppgifter om gårdsbruksenheterna, skogsbrukslägenheterna, trädgårdsföretagen, pälsfarmarna, renhushållningsföretagen och övriga landsbygdsnäringsföretag. Uppgifterna i registret används inom landsbygdsnäringsförvaltningen vid förvaltning och övervakning av stöd, vid annan beredning av beslutsfattandet, vid planering av åtgärder och vid uppföljning och kontroll av deras verkningar, för statistiska ändamål och för forskning. Vidare kan uppgifterna i registret användas för tillsyn över veterinära bestämmelser och för administration som tillsynen förutsätter. Registret är ett allmänt register och det kan delas upp i olika delregister. Delregistren kan innehålla funktionella underregister som med tanke på skötseln av de stadgade uppgifterna är behövliga. Registren kompletteras och uppdateras med uppgifter som fås från registerenheterna och myndigheterna. Lagen innehåller också behövliga bestämmelser om informationen i registret, ansvarsförhållandena mellan myndigheterna, utlämnande av uppgifter, sekretess och straff samt andra bestämmelser som syftar till att säkerställa dataskyddet.

En totalrevidering av lagen om landsbygdsnäringsregistret bereds som bäst. Avsikten är, att den bestämmelse om hönsgårdsregister som nu föreslås införd i djurskyddslagen, flyttas till lagen om landsbygdsnäringsregistret i samband med totalrevideringen.

Paragrafens 2 mom. föreslås reglera de uppgifter som produktionsenhetens ägare skall anmäla till registret. Momentet motsvarar den förteckning som finns i 1 punkten i bilagan till direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns. Uppgifterna skall anmälas till landbygdsnäringsmyndigheten för den ort där produktionsenheten är belägen.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs att den

registeransvariga skall tilldela produktionsenheten ett särskiljande nummer, som även det införs i registret. Enligt 2 punkten i bilagan till direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns består det särskiljande numret av en nummerkod för den produktionsmetod som anläggningen använder sig av och koden för medlemsstaten samt ett individuellt nummer för anläggningen. Om samma ägare har flera produktionsenheter skall varje anläggning ges ett eget individuellt nummer.

Paragrafens 4 mom. tar upp skyldigheten att registrera produktionsenheten utan dröjsmål efter det att de uppgifter som avses i 2 mom. har inkommit. Registermyndigheten skall inte enligt förslaget till 4 mom. ha prövningsrätt i fråga om registreringen eller möjlighet att lämna anläggningen oregistrerad, utan registreringen skall ske direkt när behövliga uppgifter har ingetts. Näringsidkaren har naturligtvis en mot denna skyldighet svarande rättighet att få sina uppgifter införda i registret. Detta är viktigt därför, att en registrering enligt 1 mom. är en förutsättning för att den som bedriver verksamheten skall få producera hönsägg som är avsedda att vara människoföda. Hönsgårdsägarens rättsskydd kräver att registreringen görs utan dröjsmål. Hönsgårdsägaren har enligt förslaget också en skyldighet att utan dröjsmål anmäla ändringar av betydelse i de uppgifter som finns i registret till registermyndigheten. Enligt artikel 1.4 i direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns skall myndigheterna se till att ändringar i de registrerade uppgifterna anmäls till den behöriga myndigheten utan dröjsmål och att registret omedelbart uppdateras när sådana uppgifter inkommer. I lagen om landsbygdsnäringsregistret finns inte någon allmän bestämmelse om den tid som registeruppgifterna skall bevaras. Enligt förslaget skall uppgifterna avföras ur registret ett år efter att en anmälan om att verksamheten har avslutats har gjorts. Eftersom registreringskyldigheten gäller produktion av hönsägg som är avsedda att vara livsmedel bör tidsfristen på ett år anses vara tillräcklig för att spåra de hönsägg som producerats i anläggningen.

Det föreslagna 5 mom. innehåller en hänvisning till lagen om landsbygdsnäringsregistret, som skall tillämpas på det register som avses här. Lagen innehåller behövliga bestämmelser om informationen i registret, ansvarsförhållandena mellan myndigheterna, utlämnande av uppgifter, sekretess och straff samt andra bestämmelser som syftar till att säkerställa dataskyddet. Enligt 3 § lagen om landsbygdsnäringsregistret kan registret användas i den omfattning som skötseln av de stadgade uppgifterna förutsätter av jord- och skogsbruksministeriet, jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, kontrollcentralen för växtproduktion, landsbygdsnäringsdistrikten samt kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter. Registret kan också användas av länsstyrelserna, kommunveterinärerna och besiktningveterinärerna i den omfattning tillsynen över veterinära stadganden och bestämmelser samt administrationen av denna förutsätter. De tre sistnämnda är också tillsynsmyndigheter enligt djurskyddslagen. För klarhets skull nämns emellertid djurskyddsmyndigheternas rätt att använda registret för övervakning separat i momentet. Om en produktionsenhet, som inte är registrerad, släpper ut hönsägg som är avsedda som livsmedel på marknaden, kan den tillsynsmyndighet som avses i livsmedelslagen (361/1995) tillämpa tvångsmedel i fråga om dessa hönsägg med iakttagande av förfarandet i 8 och 10 kap. livsmedelslagen. I 8 kap. livsmedelslagen föreskrivs om möjligheten för i livsmedelslagen avsedd tillsynsmyndighet att bestämma att näringsidkaren skall ändra livsmedlet inom en utsatt tid så att det överensstämmer med stadgandena och bestämmelserna, eller bestämma att livsmedlet skall användas för ett godtagbart ändamål eller förstöras. Tillsynsmyndigheten kan också förbjuda att livsmedlet saluhålls, serveras eller annars överläts. Bestämmelserna om tvångsmedel i livsmedelslagen omfattar även bortdragande från marknaden, föreläggande av vite och

omhändertagande. 10 kap. livsmedelslagen reglerar ändringssökande i och verkställigheten av dessa beslut. Tillsynsåtgärder mot hönsägg som produceras i oregistrerade produktionsenheter hör inte till djurskyddsövervakningen. Det är därför motiverat att föreskriva om en möjlighet att vid behov ingripa i en sådan situation på basis av den allmänna lag som gäller livsmedel och livsmedelstillsyn, livsmedelslagen. Den lokala övervakningen i ärenden som omfattas av livsmedelslagen sköts av kommunerna och samkommunerna.

30 §. *Tillstånd att transportera djur och register över djurtransportörer.* Bestämmelserna om veterinärmedicin och växtskydd i bilaga I till EES-avtalet har ändrats bl.a. så, att Europeiska gemenskapens direktiv om djurens välbefinnande har intagits i avtalet. Förteckningen över bestämmelser om djurens välbefinnande i avtalet upptar också rådets direktiv 91/628/EEG om skydd av djur vid transport och senare ändringar av direktivet. Av EES-länderna omfattas Norge av direktivet, och Norge har även införlivat direktivet i sin nationella lagstiftning. Norge kan sålunda inte i medlemsstaterna i Europeiska unionen behandlas som ett s.k. tredje land när det gäller djurtransporter. På djurtransporterna tillämpas för Norges del därför motsvarande bestämmelser som i fråga om medlemsstaterna.

Gällande 30 § föreskriver att en djurtransportör som är etablerad i en stat utanför Europeiska gemenskapen skall lämna en skriftlig förbindelse om att stadgandena och bestämmelserna om djurskydd iakttas vid djurtransporterna. Enligt 30 § förordningen om transport av djur (491/1996) skall gränsveterinären inspektera de djurtransporter som kommer från en stat utanför Europeiska gemenskapen jämte medföljande handlingar samt kontrollera djurens välbefinnande innan transporten fortsätter.

Det föreslås att paragrafen kompletteras med ett nytt 4 mom. enligt vilket de krav som gäller för medlemsstaterna i Europeiska unionen skall iakttas vid djurtransporter när det gäller Norge. Behovet av en

totalrevidering av lagstiftningen om djurtransporter är redogjort ovan i 5 kapitlet.

54 §. *Djurskyddsförseelse.* 54 § djurskyddslagen handlar om djurskyddsförseelse. Bestämmelsen förnyades den 24 juli 1998 genom lagen 594/1998, då djurskyddslagens straffbestämmelser om djurplågeri, vilka möjliggjorde fängelsestraff, i samband med revideringen av strafflagen flyttades till 17 kap. 14 och 15 § strafflagen (39/1889) under beteckningarna djurskyddsbrott och lindrigt djurskyddsbrott. Ingen kan dömas till straff för djurskyddsförseelse utan att handlingen skett uppsåtligt eller av vårdslöshet. Straffet för djurskyddsförseelse är böter.

I 54 § 2 mom. 3 punkten bestäms för närvarande att det är straffbart att underlåta att uppfylla vissa skyldigheter i lagen. T.ex. är en försummelse att söka tillstånd för cirkus, djurpark och djurutställning enligt 20 § 3 mom. straffbar, liksom underlåtenhet att föra förteckning enligt 26 §. I den föreslagna lagen delas den gällande 20 § upp i 20, 20 a och 20 b §. Straffbestämmelsen föreslås justerad så, att hänvisningen beträffande en försummelse av skyldigheten att söka tillstånd motsvarar den nya numreringen av paragraferna.

2. Närmare bestämmelser

Enligt 20 § 4 mom. i lagförslaget skall jord- och skogsbruksministeriet genom förordning kunna utfärda närmare bestämmelser om djurskyddskrav som ställs på förvaringsutrymmen för, skötseln och behandlingen av djur i djurparker, permanenta eller ambulerande djurutställningar och på cirkusar. Ett utkast till ministeriets förordning om djurskyddskrav vid hållande av djur i djurparker och permanenta djurutställningar har utarbetats vid jord- och skogsbruksministeriet. Avsikten är att utfärda förordningen genast när den föreslagna lagen har antagits och stadfästs. Avsikten är att övriga frågor som den föreslagna lagen innehåller bemyndiganden för skall regleras genom närmare bestämmelser allt efter det behov som finns i praktiken och inom ramen för ministeriets resurser.

3. Ikraftträdande

Djurparksdirektivet borde ha genomförts i medlemsstaterna senast den 9 april 2002. Direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns skall vara implementerad senast den 31 mars 2003. Det föreslås, att lagen skall träda i kraft senast denna dag.

Lagens ikraftträdelsebestämmelse skall innehålla övergångsstadganden. Övergångsbestämmelserna syftar till att ge djurparkerna tillräcklig tid att anpassa sig till skyldigheten att bidra till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden, en skyldighet som föreslås i denna proposition. För att undvika oklarheter skall också den länsstyrelse som beviljat tillståndet justera tillstånden för djurparkerna och de permanenta djurutställningarna för att motsvara den föreslagna lagen.

Enligt artikel 1.1 punkt b i direktivet om registrering av anläggningar som håller värphöns skall medlemsstaterna se till, att för varje anläggning minst de uppgifter som anges i punkt 1 i bilagan till direktivet lämnas till de behöriga myndigheterna i medlemsstaten senast den dag som medlemsstaten har fastställt. Detta datum skall fastställas så, att det finns tillräcklig tid för registrering av anläggningarna enligt punkt c. Enligt artikel 1.1 punkt c skall medlemsstaterna se till att varje anläggning för vilken de begärda uppgifterna lämnas den dag som fastställs, har registrerats och tilldelats ett särskiljande nummer senast den 31 maj 2003. Det föreslås att produktionsenheter för hönsägg, som har verksamhet när denna lag träder i kraft, skall anmäla de begärda uppgifterna till hönsgårdsregistret senast den 30 april 2003. Jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral skall registrera dem senast den 31 maj 2003. Från den 1 juni 2003 är en registrering i hönsgårdsregistret en förutsättning för att bedriva verksamheten. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den föreslagna lagen träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

Enligt 20 och 20 a § i lagförslaget förutsätter inrättandet av djurparker, permanenta och ambulerande djurutställningar och cirkusar på samma sätt som nu, att länsstyrelsen beviljar tillstånd för det. Enligt 26 a § i lagförslaget skall en näringsidkare som producerar hönsägg som livsmedel registrera sig i hönsgårdsregistret. Registreringskyldigheten kan under vissa förutsättningar anses som en med tillstånd jämförbar begränsning av näringsfriheten.

Enligt 18 § 1 mom. grundlagen har var och en rätt att i enlighet med lag skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Grundlagsutskottet har ansett att näringsfriheten är huvudregeln enligt grundlagen, men att en näringsverksamhet kan göras beroende av tillstånd i undantagsfall. Om en näring görs tillståndspliktig skall detta emellertid föreskrivas genom lag, och lagen skall motsvara de allmänna kraven på en lag som begränsar en grundrättighet. Begränsningar av näringsfrihet som bestäms genom lag skall vara precisa och exakt avgränsade, och därutöver skall begränsningarnas väsentliga innehåll, såsom omfattningen och förutsättningarna för dem, framgå av lagen. Utskottet har ansett det viktigt att regleringen till sitt innehåll är sådan att bestämmelserna om förutsättningarna för tillståndet och tillståndets bestånd utformas så, att myndigheternas åtgärder kan förutses tillräckligt. Med hänsyn till detta är det av betydelse i vilken mån myndighetens befogenheter utformas som bunden prövning (laglighetsprövning) eller ändamålsenlighetsprövning (GrUU 28/2000 rd och GrUU 228/2001 rd).

Redan gällande lag förutsätter tillstånd för djurparker, djurutställningar och cirkusar. Tillståndsförfarandet syftar till att på förhand säkerställa djurens välbefinnande i verksamheter, som lätt förenas med bristfälligt djurskydd. Denna grund är även i samklang med målen med 20 § 1 mom. grundlagen eftersom det där avsedda ansvaret för naturen och dess mångfald även omfattar djuren och faunans genetiska

rikedom. Djurparksdirektivet utgår från att verksamheten är tillståndspliktig. Kraven på att hålla och sköta djur kan varit mycket detaljerade. Enligt de föreslagna bestämmelserna beviljas tillstånd att bedriva verksamheten om de krav som ställs på verksamheten i fråga om utrymmena för och skötseln av djuren uppfylls. Tillståndmyndigheten har sålunda inte möjlighet att göra en ändamålsenligsprövning när ett ärende om beviljande av tillstånd avgörs. Därtill är antalet näringsidkare som omfattas av tillståndsförfarandet litet.

Registreringsskyldigheten i fråga om hönsgräddor innebär inte i praktiken någon egentlig begränsning av näringsfriheten. I vart fall skall en eventuell begränsning anses ringa. Registreringen av den som bedriver en sådan verksamhet bottnar inte i prövning. I registret införs var och en som bedriver sådan verksamhet som regleras i lagen och som gör en anmälan om det. Begränsningen av näringsfriheten kan högst vara den, att aktören är skyldig att anmäla de uppgifter som krävs i lagen för att antecknas i registret. 20 b § 4 mom. i lagförslaget innehåller ett bemyndigande av jord- och skogsbruksministeriet att utfärda närmare bestämmelser genom förordning om de krav som ställs på förvaringsutrymmen för, skötseln och behandlingen av djur i den djurhållning som avses i paragrafen. Bestämmelsen innehåller också ett bemyndigande att ge närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter som åläggs djurparkerna. Enligt 20 a § 1 mom. i lagförslaget kan jord- och skogsbruksministeriet genom förordning under vissa förutsättningar förbjuda användningen av vissa djurarter på cirkusar eller motsvarande föreställningar eller förevisandet av vissa djurarter i ambulerande djurutställningar. Enligt 26 § i lagförslaget kan närmare bestämmelser om den skyldighet att föra förteckning som avses i

paragrafen och de uppgifter som skall antecknas i förteckningen ges genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet.

Enligt 80 § 1 mom. grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller någon annan lag. Genom lag skall dock utfärdas bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag. Ministerierna kan bemyndigas att utfärda förordningar närmast i frågor som till sin art är tekniska och i frågor som saknar större samhälls- och politisk betydelse. Kravet på att regleringen av ett bemyndigande i lag är precist och exakt är vedertaget i grundlagsutskottets utlåtanden.

I propositionen föreslås att 54 § 2 mom. djurskyddslagen om djurskyddsförseelse ändras. 8 § grundlagen föreskriver om den straffrättsliga legalitetsprincipen. Enligt den får ingen betraktas som skyldig till ett brott eller dömas till straff på grund av en handling som inte enligt lag var straffbar när den utfördes. Att legalitetsprincipen innehåller ett krav på att regleringen är exakt är vedertaget. Varje brottsrekvisit måste uttryckas i lag med tillräcklig precision så att det är förutsebart på basis av bestämmelsens ordalydelse om en åtgärd eller en försummelse är straffbar. Den föreslagna ändringen av 54 § 2 mom. är endast en teknisk justering som beror på att gällande 20 § om cirkusar, djurparker och permanenta eller ambulerande djurutställningar delas upp i 20, 20 a och 20 b §.

Enligt regeringens uppfattning har de krav som grundlagen ställer vederbörligen beaktats i lagförslaget och lagförslaget kan således behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägg Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av djurskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras i djurskyddslagen av den 4 april 1996 (247/1996) 20 och 26 § samt 54 § 2 mom., av dessa lagrum 54 § 2 mom. sådant det lyder i lag 594/1998, samt fogas till 1 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 20 a, 20 b och 26 a § samt till 30 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 662/1999, ett nytt 4 mom. som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs även rådets direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i djurparker.

20 §

Djurparker och permanenta djurutställningar

I denna lag avses med djurpark en permanent anläggning där i huvudsak djur, som tillhör vilda arter, hålls för att förevisas för allmänheten. Med permanent djurutställning avses en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak djur, som inte tillhör vilda arter, hålls för att förevisas för allmänheten, eller där det förevisade antalet vilda djur eller arter är litet.

Djur får förevisas i djurparker och permanenta djurutställningar endast med tillstånd av länsstyrelsen. Tillstånd att hålla en djurpark och en permanent djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där djurparken eller den permanenta djurutställningen är belägen.

Djurparker skall bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska

mångfalden. I detta syfte skall djurparken tillhandahålla allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Djurparker skall därtill delta i

- 1) forskning som leder till att djurarternas bevarande främjas,
- 2) utbildning som ger kunskaper om djurarternas bevarande,
- 3) informationsutbyte om arternas bevarande, eller
- 4) i förekommande fall, uppfödning av djurarter i fångenskap, återinplantering eller återinförande av arter till ett liv i vilt tillstånd.

Utöver vad som stadgas om inspektion i 39 § kan länsstyrelsen inspektera att kraven i 3 mom. iakttas i djurparkerna.

20 a §

Cirkusar och ambulerande djurutställningar

Djur får användas på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar, där djuren visar färdigheter som de har blivit lärda, samt förevisas i ambulerande djurutställningar endast med tillstånd av länsstyrelsen. Om det enligt den kunskap som är tillgänglig inte går att ordna från djurskyddssynpunkt godtagbara förhållanden för någon djurart på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar eller i

ambulerande djurutställningar eller om användningen av någon djurart på cirkusar eller vid andra därmed jämförbara föreställningar inte enligt den kunskap som är tillgänglig kan anses godtagbar från djurskyddssynpunkt, kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas förbud mot att djurarten används på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar eller förevisas i ambulerande djurutställningar.

Tillstånd att driva en inhemsk cirkus eller att ordna någon annan därmed jämförbar föreställning eller en inhemsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där den som äger cirkusen eller den därmed jämförbaras föreställningen eller djurutställningen har sin hemort. Tillstånd att driva en utländsk cirkus eller att ordna en därmed jämförbar föreställning eller en utländsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där den utländska cirkusen, motsvarande föreställningen eller den ambulerande djurutställningen inreser till Finland.

20 b §

Ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus samt beviljande och återkallande av tillstånd

En ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus skall innehålla

- 1) uppgift om de djurarter och det antal djur som verksamheten omfattar,
- 2) utredning om förvaringsutrymmen för djuren, samt
- 3) utredning om hur djurens skötsel kommer att ordnas.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. skall en ansökan om tillstånd för djurpark innehålla information om vilken av de i 20 § 3 mom. avsedda uppgifterna för att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden som anläggningen kommer att delta i. En beskrivning av de programnummer som djuren deltar i och en utredning om vilka konster djuren gör vid föreställningen skall fogas till en ansökan om

tillstånd för cirkus.

Tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus beviljas, om verksamheten uppfyller de krav på förvaringsutrymmen för och skötsel av djur som ställs i denna lag och med stöd av den. En ytterligare förutsättning för tillstånd att hålla djurpark är att kraven i 20 § 3 mom. uppfylls och för tillstånd att hålla cirkus att de krav på behandlingen av djuren som ställs i denna lag och med stöd av den uppfylls. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs från djurskyddssynpunkt. Tillståndet kan återkallas och en anläggning eller en del av den stängas, om den som bedriver verksamheten väsentligt åsidosätter de krav på djurskydd eller de tillståndsvillkor som ställs i denna lag eller med stöd av den, eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd och den som bedriver verksamheten inte rättar olägenheterna inom en skäligen tid som utsätts av tillsynsmyndigheten. Tillståndet kan likväl omedelbart återkallas och anläggningen eller en del av den omedelbart stängas om det är en nödvändig förutsättning för att säkerställa djurens välbefinnande. Länsstyrelsen skall inspektera djurparker, permanenta djurutställningar, ambulerande djurutställningar och cirkusar innan verksamheten inleds och innan tillstånd återkallas eller något annat avgörande fattas som väsentligt ändrar tillståndets innehåll eller tillståndets giltighetstid ändras. Länsstyrelsen skall övervaka att tillståndsvillkoren iakttas genom regelbundna inspektioner.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) de djurskyddskrav som ställs på förvaringsutrymmen för, skötseln och behandlingen av djur i djurparker, permanenta eller ambulerande djurutställningar och på cirkusar,
- 2) det närmare innehållet i uppgiften för djurparker att bidra till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden i enlighet med 20 § 3 mom.

26 §

Förande av förteckning

Den som bedriver verksamheten skall föra en uppdaterad förteckning över de djurarter och djur som verksamheten enligt 20, 20 a, 21, 23 eller 24 § omfattar. Förteckningen skall på begäran uppvisas för de tillsynsmyndigheter och djurskyddsövervakare som nämns i 3 kap. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får närmare föreskrifter meddelas om förande av förteckningen och om de uppgifter som skall införas i den.

26 a §

Hönsgårdsregister

Hönsägg som skall släppas ut på marknaden som livsmedel får produceras endast i produktionsenheter som är införda i det register som jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral upprätthåller för övervakningen av hönsgårdarna (*hönsgårdsregister*). Hönsgårdsregistret är ett underregister i det landsbygdsnäringsregister som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).

Den i 1 mom. avsedda produktionsenhetens ägare skall för anteckning i hönsgårdsregistret till landsbygdsnäringsmyndigheten för den ort där produktionsenheten är belägen anmäla

- 1) anläggningens namn och adress,
- 2) namn och adress för anläggningens ägare,
- 3) namn och adress för den fysiska person som är ansvarig för värphönsen (*producent*), om producenten är någon annan än anläggningens ägare,
- 4) den produktionsmetod som används i anläggningen (*frigående utomhus, frigående inomhus, burhöns, ekologisk produktion*), samt
- 5) anläggningens maximala kapacitet i antal hönsplatser och, om olika produktionsmetoder används, det maximala antalet hönsplatser per produktionsmetod i anläggningen.

I samband med att jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral för in de uppgifter som avses i 2 mom. i registret, tilldelar den

produktionsenheten ett särskiljande nummer i enlighet med kommissionens direktiv 2002/4/EG om registrering av anläggningar som håller värphöns och som omfattas av rådets direktiv 1999/74/EG och för in det särskiljande numret i hönsgårdsregistret. Om samma ägare har flera produktionsenheter, skall varje anläggning tilldelas ett eget särskiljande nummer.

Produktionsenheten skall registreras utan dröjsmål efter att de i 2 mom. avsedda uppgifterna har inlämnats till den registeransvariga. Ändringar i de uppgifter som finns i registret skall utan dröjsmål anmälas för att antecknas i registret. Uppgifterna i registret avförs ur det ett år efter att en anmälan om att verksamhetens avslutats har gjorts.

Lagen om landsbygdsnäringsregistret tillämpas på hönsgårdsregistret. Utöver vad som i 3 § i nämnda lag föreskrivs om användning av registret, har de tillsynsmyndigheter som avses i denna lag rätt att använda registret för övervakningen. Om en produktionsenhet, som inte är registrerad, släpper ut hönsägg som är avsedda som livsmedel på marknaden, kan den tillsynsmyndighet som avses i livsmedelslagen (361/1995) tillämpa tvångsmedel i fråga om dessa hönsägg med iakttagande av förfarandet i 8 och 10 kap. livsmedelslagen.

30 §

Tillstånd att transportera djur och register över djurtransportörer

Utan hinder av det som bestäms i 1 mom. eller någon annanstans i lag om en stat utanför Europeiska gemenskapen skall, när det gäller Norge, de krav som gäller för medlemsstaterna i Europeiska unionen iaktas vid djurtransporter till Finland eller via Finlands territorium.

54 §

Djurskyddsförseelse

För djurskyddsförseelse döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot ett förbud mot tillverkning, import, försäljning eller överlåtelse enligt 12 § eller mot ett förbud som avses i 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 16 § 3 mom. eller 18, 19, 22, 25 eller 27 § eller som utfärdats med stöd av nämnda bestämmelser,

2) den som bryter mot ett djurhållningsförbud eller är mellanhand för någon annan för kringgående av djurhållningsförbud, eller

3) försummar en skyldighet som avses i eller åläggs med stöd av 13 § 2 mom., 14 §, 16 § 1 mom., 17 §, 20 § 2 mom., 20 a § 2 mom., 21 § 2 eller 3 mom., 23, 24, 26, 29 eller 30 § eller 31 § 1 mom. eller 64 §.

—————

Denna lag träder i kraft den 31 mars 2003.

Anläggningar som har verksamhet när denna lag träder i kraft och som motsvarar definitionen på djurpark i 20 § 1 mom., skall ordna sin verksamhet så, att de senast den 30 september 2003 tillhandahåller allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Därtill skall dessa

anläggningar, för justering av tillståndsvillkoren, senast den 30 september 2003 anmäla till den länsstyrelse som beviljat tillståndet, vilken uppgift de kommer att delta i för att i enlighet med 20 § 3 mom. bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden. Den länsstyrelse som beviljat tillstånd justerar före utgången av 2003, utan separat ansökan, tillstånden för djurparker och permanenta djurutställningar, så att de motsvarar denna lag.

I 26 a § 1 mom. avsedda produktionsenheter för hönsägg, som har verksamhet när denna lag träder i kraft, skall anmäla de uppgifter som avses i 26 a § 2 mom. till hönsgårdsregistret senast den 30 april 2003. Produktionsenheter som inlämnat anmälan inom denna tidsfrist, skall registreras senast den 31 maj 2003. Från den 1 juni 2003 får hönsägg, som är avsedda som livsmedel, inte produceras för att släppas ut på marknaden i produktionsenheter, som inte har införts i hönsgårdsregistret.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

—————

Helsingfors den 18 oktober 2002

Republikens President

TARJA HALONEN

Jord- och skogsbruksminister *Jari Koskinen*

1.

*Bilaga
Parallelltexter*

Lag

om ändring av djurskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i djurskyddslagen av den 4 april 1996 (247/1996) 20 och 26 § samt 54 § 2 mom., av dessa lagrum 54 § 2 mom. sådant det lyder i lag 594/1998, samt *fogas* till 1 § ett nytt 3 mom., till lagen nya 20 a, 20 b och 26 a § samt till 30 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 662/1999, ett nytt 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagens lydelse

1 §

1 §

Lagens syfte

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs även rådets direktiv 1999/22/EG om hållande av vilda djur i djurparker.

20 §

20 §

Cirkusar, djurgårdar och djurutställningar

Djurparker och permanenta djurutställningar

Jord- och skogsbruksministeriet kan bestämma vilka djurarter som får användas på cirkus och vid andra jämförbara föreställningar där djuren visar färdigheter som de har blivit lärda och vilka djurarter som får förevisas i djurgårdar eller vid permanenta eller ambulerande djurutställningar.

Djur får användas på cirkus och vid andra därmed jämförbara föreställningar samt förevisas i djurgårdar eller vid permanenta eller ambulerande djurutställningar endast med tillstånd av länsstyrelsen.

Tillstånd att driva en inhemsk cirkus eller

I denna lag avses med djurpark en permanent anläggning där i huvudsak djur, som tillhör vilda arter, hålls för att förevisas för allmänheten. Med permanent djurutställning avses en permanent anläggning där enbart eller i huvudsak djur, som inte tillhör vilda arter, hålls för att förevisas för allmänheten, eller där det förevisade antalet vilda djur eller arter är litet.

Djur får förevisas i djurparker och permanenta djurutställningar endast med tillstånd av länsstyrelsen. Tillstånd att hålla

1...1..5.

att ordna någon annan därmed jämförbar föreställning eller en inhemsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där cirkusens eller djurutställningens ägare har sin hemort. Tillstånd att driva en utländsk cirkus eller att ordna därmed jämförbar föreställning eller en utländsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där den utländska cirkusen, motsvarande föreställning eller den ambulerande djurutställningen inreser till Finland. Tillstånd att hålla en djurgård och en permanent djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där djurgården eller den permanenta djurutställningen är belägen.

Tillståndet beviljas, om verksamheten uppfyller kraven i denna lag och i stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs från djurskyddssynpunkt. Tillståndet kan återkallas, om tillståndsvillkoren inte iakttas eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

en djurpark och en permanent djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där djurparken eller den permanenta djurutställningen är belägen.

Djurparker skall bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden. I detta syfte skall djurparken tillhandahålla allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Djurparker skall därtill delta i

1) forskning som leder till att djurarternas bevarande främjas,

2) utbildning som ger kunskaper om djurarternas bevarande,

3) informationsutbyte om arternas bevarande, eller

4) i förekommande fall, uppfödning av djurarter i fångenskap, återinplantering eller återinförande av arter till ett liv i vill tillstånd.

Utöver vad som stadgas om inspektion i 39 § kan länsstyrelsen inspektera att kraven i 3 mom. iakttas i djurparkerna.

20 a §

Cirkusar och ambulerande djurutställningar

Djur får användas på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar, där djuren visar färdigheter som de har blivit lärda, samt förevisas i ambulerande djurutställningar endast med tillstånd av länsstyrelsen. Om det enligt den kunskap som är tillgänglig inte går att ordna från djurskyddssynpunkt godtagbara förhållanden för någon djurart på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar eller i ambulerande djurutställningar eller om användningen av någon djurart på cirkusar eller vid andra därmed jämförbara föreställningar inte enligt den kunskap som är tillgänglig kan anses godtagbar från djurskyddssynpunkt, kan genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet utfärdas förbud mot att djurarten används på cirkusar och vid andra därmed jämförbara föreställningar eller förevisas i ambulerande djurutställningar.

Tillstånd att driva en inhemsk cirkus eller

att ordna någon annan därmed jämförbar föreställning eller en inhemsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där den som äger cirkusen eller den därmed jämförbaras föreställningen eller djurutställningen har sin hemort. Tillstånd att driva en utländsk cirkus eller att ordna en därmed jämförbar föreställning eller en utländsk ambulerande djurutställning skall sökas hos länsstyrelsen i det län där den utländska cirkusen, motsvarande föreställningen eller den ambulerande djurutställningen inreser till Finland.

20 b §

Ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus samt beviljande och återkallande av tillstånd

En ansökan om tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus skall innehålla

- 1) uppgift om de djurarter och det antal djur som verksamheten omfattar,*
- 2) utredning om förvaringsutrymmen för djuren, samt*
- 3) utredning om hur djurens skötsel kommer att ordnas.*

Utöver vad som bestäms i 1 mom. skall en ansökan om tillstånd för djurpark innehålla information om vilken av de i 20 § 3 mom. avsedda uppgifterna för att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden som anläggningen kommer att delta i. En beskrivning av de programnummer som djuren deltar i och en utredning om vilka konster djuren gör vid föreställningen skall fogas till en ansökan om tillstånd för cirkus.

Tillstånd för djurpark, permanent eller ambulerande djurutställning samt cirkus beviljas, om verksamheten uppfyller de krav på förvaringsutrymmen för och skötsel av djur som ställs i denna lag och med stöd av den. En ytterligare förutsättning för tillstånd att hålla djurpark är att kraven i 20 § 3 mom. uppfylls och för tillstånd att hålla cirkus att de krav på behandlingen av djuren som ställs i denna lag och med stöd

av den uppfylls. Tillståndet kan förenas med villkor som behövs från djurskyddssynpunkt. Tillståndet kan återkallas och en anläggning eller en del av den stängas, om den som bedriver verksamheten väsentligt åsidosätter de krav på djurskydd eller de tillståndsvillkor som ställs i denna lag eller med stöd av den, eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd och den som bedriver verksamheten inte rättar olägenheterna inom en skälig tid som utsätts av tillsynsmyndigheten. Tillståndet kan likväl omedelbart återkallas och anläggningen eller en del av den omedelbart stängas om det är en nödvändig förutsättning för att säkerställa djurens välbefinnande. Länsstyrelsen skall inspektera djurparker, permanenta djurutställningar, ambulerande djurutställningar och cirkusar innan verksamheten inleds och innan tillstånd återkallas eller något annat avgörande fattas som väsentligt ändrar tillståndets innehåll eller tillståndets giltighetstid ändras. Länsstyrelsen skall övervaka att tillståndsvillkoren iakttas genom regelbundna inspektioner.

Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet kan närmare bestämmelser utfärdas om

1) de djurskyddskrav som ställs på förvaringsutrymmen för, skötseln och behandlingen av djur i djurparker, permanenta eller ambulerande djurutställningar och på cirkusar,

2) det närmare innehållet i uppgiften för djurparker att bidra till skyddet av den vilda faunan och bevarandet av den biologiska mångfalden i enlighet med 20 § 3 mom.

26 §

Förande av förteckning

Verksamhetsidkaren skall föra en förteckning över de djur som verksamhet enligt 21, 23 eller 24 § gäller. Förteckningen skall på begäran uppvisas för de tillsynsmyndigheter och djurskyddsövervakare som avses i 3 kap. Jord- och skogsbruksministeriet får meddela närmare föreskrifter om förande av förteckningen och om de uppgifter som

1....1..5.

26 §

Förande av förteckning

Den som bedriver verksamheten skall föra en uppdaterad förteckning över de djurarter och djur som verksamheten enligt 20, 20 a, 21, 23 eller 24 § omfattar. Förteckningen skall på begäran uppvisas för

skall införas i den.

de tillsynsmyndigheter och djurskyddsövervakare som nämns i 3 kap. Genom förordning av jord- och skogsbruksministeriet får närmare föreskrifter meddelas om förande av förteckningen och om de uppgifter som skall införas i den.

26 a §

Hönsgårdsregister

Hönsägg som skall släppas ut på marknaden som livsmedel får produceras endast i produktionsenheter som är införda i det register som jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral upprätthåller för övervakningen av hönsgårdarna (hönsgårdsregister). Hönsgårdsregistret är ett underregister i det landsbygdsnäringsregister som avses i lagen om landsbygdsnäringsregistret (1515/1994).

Den i 1 mom. avsedda produktionsenhetens ägare skall för anteckning i hönsgårdsregistret till landsbygdsnäringsmyndigheten för den ort där produktionsenheten är belägen anmäla

- 1) anläggningens namn och adress,
- 2) namn och adress för anläggningens ägare,

- 3) namn och adress för den fysiska person som är ansvarig för värphönsen (producent), om producenten är någon annan än anläggningens ägare,
- 4) den produktionsmetod som används i anläggningen (frigående utomhus, frigående inomhus, burhöns, ekologisk produktion), samt

- 5) anläggningens maximala kapacitet i antal hönsplatser och, om olika produktionsmetoder används, det maximala antalet hönsplatser per produktionsmetod i anläggningen.

I samband med att jord- och skogsbruksministeriets informationstjänstcentral för in de uppgifter som avses i 2 mom. i registret, tilldelar den produktionsenheten ett särskiljande nummer i enlighet med kommissionens direktiv 2002/4/EG om registrering av

30 §

*Tillstånd att transportera djur och register
över djurtransportörer*

54 §

Djurskyddsförseelse

För djurskyddsförseelse döms också den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot ett förbud mot tillverkning, import, försäljning eller överlåtelse enligt 12 § eller mot ett förbud som avses i 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 16 § 3 mom., 18, 19, 22, 25 eller 27 § eller som utfärdats med stöd av nämnda bestämmelser,

2) den som bryter mot ett djurhållningsförbud eller är mellanhand för

1...1..5.

anläggningar som håller värphöns och som omfattas av rådets direktiv 1999/74/EG och för in det särskiljande numret i hönsgårdsregistret. Om samma ägare har flera produktionsenheter, skall varje anläggning tilldelas ett eget särskiljande nummer.

Produktionsenheten skall registreras utan dröjsmål efter att de i 2 mom. avsedda uppgifterna har inlämnats till den registeransvariga. Ändringar i de uppgifter som finns i registret skall utan dröjsmål anmälas för att antecknas i registret. Uppgifterna i registret avförs ur det ett år efter att en anmälan om att verksamhetens avslutats har gjorts.

Lagen om landsbygdsnäringsregistret tillämpas på hönsgårdsregistret. Utöver vad som i 3 § i nämnda lag föreskrivs om användning av registret, har de tillsynsmyndigheter som avses i denna lag rätt att använda registret för övervakningen. Om en produktionsenhet, som inte är registrerad, släpper ut hönsägg som är avsedda som livsmedel på marknaden, kan den tillsynsmyndighet som avses i livsmedelslagen (361/1995) tillämpa tvångsmedel i fråga om dessa hönsägg med iakttagande av förfarandet i 8 och 10 kap. livsmedelslagen.

30 §

*Tillstånd att transportera djur och register
över djurtransportörer*

54 §

Djurskyddsförseelse

För djurskyddsförseelse döms också den

någon annan för kringgående av djurhållningsförbud, eller

3) försummar en skyldighet som avses i eller åläggs med stöd av 13 § 2 mom., 14 §, 16 § 1 mom., 17 §, 20 § 3 mom., 21 § 2 eller 3 mom., 23, 24, 26, 29 eller 30 § eller 31 § 1 mom. eller 64 §.

som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot ett förbud mot tillverkning, import, försäljning eller överlåtelse enligt 12 § eller mot ett förbud som avses i 7 § 3 mom., 13 § 1 mom., 16 § 3 mom. eller 18, 19, 22, 25 eller 27 § eller som utfärdats med stöd av nämnda bestämmelser,

2) den som bryter mot ett djurhållningsförbud eller är mellanhand för någon annan för kringgående av djurhållningsförbud, eller

3) försummar en skyldighet som avses i eller åläggs med stöd av 13 § 2 mom., 14 §, 16 § 1 mom., 17 §, 20 § 2 mom., 20 a § 2 mom., 21 § 2 eller 3 mom., 23, 24, 26, 29 eller 30 § eller 31 § 1 mom. eller 64 §.

Denna lag träder i kraft den 31 mars 2003. Anläggningar som har verksamhet när denna lag träder i kraft och som motsvarar definitionen på djurpark i 20 § 1 mom., skall ordna sin verksamhet så, att de senast den 30 september 2003 tillhandahåller allmänheten information om de förevisade arterna och deras naturliga livsmiljöer. Därtill skall dessa anläggningar, för justering av tillståndsvillkoren, senast den 30 september 2003 anmäla till den länsstyrelse som beviljat tillståndet, vilken uppgift de kommer att delta i för att i enlighet med 20 § 3 mom. bidra till att skydda den vilda faunan och bevara den biologiska mångfalden. Den länsstyrelse som beviljat tillstånd justerar före utgången av 2003, utan separat ansökan, tillstånden för djurparker och permanenta djurutställningar, så att de motsvarar denna lag.

I 26 a § 1 mom. avsedda produktionsenheter för hönsägg, som har verksamhet när denna lag träder i kraft, skall anmäla de uppgifter som avses i 26 a § 2 mom. till hönsgårdsregistret senast den 30 april 2003. Produktionsenheter som inlämnat anmälan inom denna tidsfrist, skall registreras senast den 31 maj 2003. Från den 1 juni 2003 får hönsägg, som är avsedda som livsmedel, inte produceras för att släppas ut på marknaden i produktionsenheter, som inte har införts i

*hönsgårdsregistret.
Åtgärder som verkställigheten av lagen
förutsätter får vidtas innan lagen träder i
kraft.*